

GŁOS NARODU

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA
Kraków.
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44.

Konto PKO. Kraków Nr. 401.099

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Redakcja niezamówionych artykułów niezwraca i nie honoruje. Listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.
	z odnośnikiem	bez odnośnika			
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.	

Rok XLIII.

Kraków, środa, dnia 29 kwietnia 1936 r.

Nr. 117.

Król Egiptu Fuad --- zmarł.

Kair, 28. 4. (PAT.) Król Fuad pierwszy zakończył życie o godz. 13-tej min. 30. Pogrzeb króla odbędzie się we czwartek. Król będzie pochowany w meczecie El-Risai, który sam kazał zbudować w pobliżu cyta deli u stóp wzgórz Mokattam, leżących naprzeciw doliny Nilu i pustyni Sahary. Grób Fuada pierwszego konstytucyjnego króla Egiptu, znajdzie się obok grobu jego matki. Zwołki króla będą przeniesione przed pogrzebem z pałacu w Kubbeh do pałacu Addin w centrum miasta, z tego pałacu odbędzie się pogrzeb.

Premjer egipski zapowiedział, że następca tronu, książę Faruk, powraca z Anglii do Kairu.

Życiorys króla Fuada I.

Król Achmed Fuad I. urodził się w roku 1868. Jest on synem Kedywa Ismaila Paszy. Zdeponowany przez Anglię po wybuchu wojny w r. 1914. Kedyw Abbas Hilmi był jego wujem.

Wykształcenie wojskowe Achmed Fuad Pasza otrzymał we Włoszech. Był przez pewien czas attache wojskowym w Wiedniu. Po zdeponowaniu Abbasa Hilmi, sultanem Egiptu został Hussein, po którego śmierci w r. 1917 zasiadł na tronie

JAKO SULTAN EGIPU ACHMED FUAD.

W r. 1922, kiedy Anglia uznała Egipt jako państwo niezależne, Fuad przybrał tytuł królewski.

Pierwszy egipski parlament był prawie całkowicie pod wpływem nacjonalistycznej partii „Wafdystów“, których przywódca Zaglul Pasza stanął na czele rządu. W r. 1924 parlament wystąpił z szeregiem żądań zmierzających do usunięcia wpływów angielskich. Po zabójstwie Sirdara sir Lee Starke, parlament został rozwiązany, a wojska egipskie zostały usunięte z Sudanu.

W r. 1927 król Fuad odbył podróż do Londynu, podczas której omawiano stosunki wza-

jemne pomiędzy Anglią a Egiptem. Po ustąpieniu Nachasa Paszy, przywódcy stronnictwa

Król Egiptu Fuad I.

„Wafdystów“, król Fuad rozwiązał parlament na trzy lata. W lecie r. 1929 król Fuad odbył powtórnie podróż do Europy. W Londynie bawił wraz z ówczesnym premierem Machmu-

dem Paszą. W rokowaniach z rządem Labour Party udało mu się uzyskać bardzo korzystny dla Egiptu układ. Rok 1930 był dla Egiptu i króla Fuada okresem poważnego kryzysu. Wpływy „Wafdystów“ wzrosły. Król Fuad za wiesił wówczas parlament na czas nieograniczony i w październiku 1930 r. pomimo silnej opozycji dał Egiptowi nową konstytucję, zmniejszając znaczenie parlamentu i rządu na rzecz władzy królewskiej. Król uzyskawszy władzę niemal dyktatorską, ulegał jednakże silnym wpływom

IBRASZIMA PASZY,

który od r. 1930 piastował stanowisko prze-

wodniczącego Tajnej Rady Państwowej i ministra skarbu. W r. 1931 Ibraszim Pasza został również szefem gabinetu królewskiego.

W r. 1934 król Fuad niebezpiecznie zachorował. W tym czasie Ibraszim Pasza rządził prawie samodzielnie. Nazywano go niekoronowanym królem. Wpływy nacjonalistów i nacisk Londynu sprawiły, że Ibraszim Pasza ustąpił. W kwietniu 1935 r. król Fuad mianował go posłem w Brukseli, usuwając go w ten sposób od wpływów na sprawy państwa.

Wojna włosko-abisyńska wpłynęła na wzrost tendencji nacjonalistycznych w Egipcie. Król Fuad był zmuszony w porozumieniu z rządem angielskim przywrócić 12 grudnia 1935 r. konstytucję z r. 1923.

Następca tronu jest książę Saidu Faruk, liczący lat 16.

Kłopoty Egiptu z regencją.

Londyn, (PAT.) Następca tronu egipskiego ks. Faruk, który, jak wiadomo, przebywa obecnie w Anglii, postanowił, wobec groźnego stanu zdrowia swego ojca, króla Fuada, wyjechać dziś do Kairu.

W razie śmierci króla Fuada w Egipcie powstanie b. delikatna sytuacja natury konstytucyjnej. Wobec tego, że ks. Faruk, który liczy obecnie 16 lat, nie jest pełnoletni, konieczne jest ustanowienie regencji. Wkrótce po wstąpieniu na tron król Fuad sporządził listę regentów na wypadek swej śmierci. Jedną kopię tego dokumentu jest w posiadaniu prezesa rady ministrów, a druga przechowywana jest w archiwach królewskich. Według konstytucji opieczętowane koperty, zawierające te dokumenty, mogą być otwarte w obecności parlamentu, który wyraża swoją zgodę względnie mianuje innych regentów. Wobec tego jednak, że parlament jest obecnie rozwiązany, w kołach politycznych wymieniają się dwie możliwe alternatywy. Gabinet może albo przybrać

prawa parlamentu i opieczętowany prerogatywy królewskie i rządzić jako regencja do czerwca, kiedy powołany będzie nowy parlament, którego wybory rozpisane zostały na sobotę 2 maja. Pierwsza alternatywa wywołuje zastrzeżenia dlatego, że regentów raz usta-

Egipski następca tronu

Deklaracja van Zeelanda o współpracy polsko-belgijskiej.

Warszawa, 28. 4. (PAT.) Dziś odbyła się w salonach Hotelu Europejskiego konferencja prasowa, na której premier i minister spraw zagr. Belgji p. van Zeeland złożył następujące oświadczenie:

„Czyż potrzebuję przypominać na wstępie, jak bardzo jestem wzruszony licznymi dowodami sympatii, którą okazano moim współ-

pracownikom i mnie osobiście od chwili naszego przyjazdu do Warszawy. Wiemy, że odnoszą się one do kraju, który mamy zaszczyt reprezentować i możemy panów zapewnić, że w ten sposób wyrażone przez Polskę uczucia zostaną należycie ocenione przez tych, do których zostały skierowane.

gospodarczego między Polską a Belgią. Polityka ta wyraziła się m. in. w układzie, który p. min. Beck zechciał podpisać w Brukseli. Stanowi ona zasadniczy przedmiot rozmów, które miałem zaszczyt odbyć w Warszawie z min. Beckiem i innymi członkami rządu polskiego. Uczyniliśmy pierwszy krok na tej drodze. Uczynimy i dalsze. Atmosfera naszej pracy jest wielce obiecująca i praca ta odbywa się pod pomyślnymi wróżbami. Ze swej strony, nie zważając na wszystkie trudności jestem dobrej myśli, zgodnie z przysłowiem: „Pomagajmy sami sobie a Bóg nam dopomoże“.

Audjencja u Prezydenta Rzplitej.

Warszawa, 28. 4. (PAT.) W dniu dzisiejszym Prezydent Rzplitej przyjął na audjencji p. premiera van Zeelanda. Po audjencji Prezydent podejmował p. premiera van Zeelanda śniadaniem.

— 000 —

Rola Polski i Belgji w stosunkach międzynarodowych.

W obecnej chwili rozgrywa się w Europie dramat. Na szczęście rozwiązanie jego leży jeszcze w rękach kierowników. W ciągu ostatnich kilku tygodni zaznaczyło się pewne uspokojenie, chwilowa przerwa. Ale zdaniem moim nic nie zostało uregulowane. Tymczasem każdy zdaje sobie sprawę, że trzeba będzie i to w niedługim czasie znaleźć elementy trwałego rozwiązania. Sądzę, że takie elementy istnieją. Polska i Belgja z różnych względów, ale idąc niejako po liniach równoległych są bardziej zainteresowane, niż ktokolwiek

inny w znalezieniu możliwie szybkim i pewnym tych elementów. Uczynimy, co będzie w naszej mocy, by tego dokonać.

„Pomagajmy sami sobie a Bóg nam dopomoże“.

Jednocześnie staramy się w dalszym ciągu rozwijać i wzmacniać naszą politykę zblżenia

Pomoc doraźna dla osób poszkodowanych w czasie zająć lwowskich.

Lwów, 28. 4. (PAT.) Wojewoda lwowski zwrócił się do ministra Opieki Społecznej z wnioskiem o przyjęcie z pomocą doraźną poszkodowanym w związku z wypadkami, jakie zaszły we Lwowie w dniu 16 kwietnia r. b. Naskutek tej interwencji minister Opieki Społecznej zgodził się, aby pomoc ta objęła:

1) osoby, które nie z własnej winy wskutek

doznanego uszkodzenia zdrowia względnie o. kalectwa ciała zostały częściowo pozbawione zdolności do pracy zarobkowej, będącej jedynym źródłem utrzymania ich lub ich rodzin. 2) Rodziny po zabitych i zmarłych, które wskutek śmierci ich żywicieli pozostały bez żadnych środków do życia.

— 000 —

nowionych nie można usunąć przed uzyskaniem pełnoletniości przez nowego króla i nowy parlament byłby wobec tego zmuszony zgodzić się na kandydatów, zaaprobowanych przez radę ministrów.

W związku z groźnym stanem zdrowia króla nie jest wykluczone, że data wyborów ulegnie przełożeniu.

Regenci mieliby sprawować rządy do sierpnia 1937 r., albowiem według konstytucji król staje się pełnoletnim, licząc lat 18.

„Naprawiacze“ a oficerowie rezerwy.

Wilno, 28. 4. Odbył się tutaj „apel“ oficerów rezerwy. Z ramienia organizującego się Związku Naprawy Rzplitej wziął w nim udział p. Relidziński z Warszawy, który w swym przemówieniu zreferował znane już rezolucje o potrzebie stworzenia nowej partii, uchwalone 18 kwietnia na zjeździe „Federacji Obrońców Ojczyzny“. Po „apelu“ odbył się zjazd Związku Oficerów Rezerwy, który uchwalił odrzucić wezwanie p. Relidzińskiego, ponieważ „okręg wileński Z. O. R. nie posiada dotąd żadnych wskazówek w tej sprawie od zarządu głównego i nie powinien w żadnym razie angażować się w tej akcji, przed wyjaśnieniem tej sprawy w zarządzie głównym, gdzie ta sprawa winna być na Radzie Związkowej poruszona i zdecydowana“.

Wileńskie „Słowo“ nazywa to „czarną polewką“ podaną p. Relidzińskiemu.

— 000 —

3 milj. dolarów na walkę z rakiem.

Nowy Jork. (PAT.) Rockefeller ofiarował 3 miliony dolarów na badania raka.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WISLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalja i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie. Ceny niskie.

Spekulacja monetami złotymi i walutowymi zamarła.

Warszawa, 28. 4. (Telef.). Wprowadzone w życie nowe przepisy dewizowe pociągną za sobą kontrolę działalności banków w dziedzinie obrotu walutami i złotem. Banki, należące do Związku Banków zobowiązały się już swego czasu do niedokonywania transakcji monetami złotymi i zobowiązania tego dotrzymały. Natomiast wiele mniejszych banków oraz kantory wymiany poddały się fali spekulacji monetami złotymi. Słychać, że komisarze bankowi mają się zainteresować nazwiskami osób, które w ostatnich czasach nabywały monety złote i obce waluty. Chodzi o stwierdzenie, jakie sfery uległy panice teauryzacyjnej i jakie są stosunki majątkowe tych osób. Komisja dewizowa Banku Polskiego wyjaśniła, że ter-

minowe transakcje walutowe, zawarte przed 27 kwietnia między bankami a prywatnymi klientami mają być anulowane.

Zezwolono natomiast, ażeby terminowe transakcje zawarte między instytucjami finansowymi były dotrzymywane. Wszelkie transakcje terminowe monetami złotymi są anulowane. Wyjaniono też, że mają być dotrzymywane transakcje dokonane przed 27 bm., jeżeli klient z tych, czy innych powodów nie podjął zakupionej waluty. Niektóre banki z obawy przed surowymi karami, przewidzianymi w dekreście dewizowym nie zadowolają się ustnymi wyjaśnieniami komisji dewizowej ale domagają się

ODPOWIEDZI NA PIŚMIE.

ne Tow. Kred. Przemysłu Polskiego 80, dillonowska 97.50, Śląska 75, dolarowa Warszawy 70, budowlana 23.50. inwestycyjna 47.

Warunki przekazywania pieniędzy studentom.

Warszawa, 28. 4. (Tel). Sprawa przekazywania pieniędzy studentom polskim na uczelniach zagranicznych na opłaty i utrzymanie, stanowi jedną z pilnych kwestyj, które muszą być szybko uregulowane w związku z nowymi zarządzeniami o obrocie pieniężnym z zagranicą. Zezwolenia na wysyłanie pieniędzy będą udzielane tylko w tych wypadkach, gdy student nie może odbywać studjów w kraju, albo gdy student jest daleko zaawansowany w nauce na obcej uczelni wyższej.

Nowe przepisy dewizowe powstrzymają przyjazd do kraju obcych artystów. Z domów bankowych i kantorów wymiany usunięto złote monety i banknoty zagraniczne w związku z obowiązującymi zakazami. Pozostały w bankach tylko monety srebrne, gdyż obroty nimi nie zostały ograniczone.

—oO—

Wzrost operacji

papierami wartościowymi i akcjami.

Zamęt w działalności finansowej banków, który panował w poniedziałek, dziś minął i banki podjęły działalność walutową w ramach wyznaczonych przez zarządzenia dewizowe. Najbliższe doniesienia przyniosą niewątpliwie całkowite unormowanie transakcji walutowych. Czarna giełda jest jeszcze ciągle zdeзорjentowana. Spekulacja monetami złotymi i walutami zamarła, mnożą się natomiast operacje papierami wartościowymi i akcjami. Drugi dzień obowiązywania przepisów, normujących handel dewizami zagranicznymi i złotem uwypuklił jeszcze bardziej pozytywne i przychyłne ustosunkowanie się sfer giełdowych

131.90. Paryż 35.01, Praga 21.96, Zurych 172.25. Akcje: Bank Polski 96. Cukier 25, Węgiel 11.75, Lilpop 9.25, Starachowice 28.25.

Papiery procentowe: Inwestycyjna I em. 64.50, II em. 63.50, konwersyjna 55, 6 proc. dolarowa 80, stabilizacyjna 66, obligacje budowlane BGK, pierwszej emisji 93, listy zastaw-

DO NOWEGO REGIME-U DEWIZOWEGO.

Giełda zareagowała na nowe przepisy zainteresowaniem się papierami procentowymi i walorami dywidendowymi. Zapotrzebowanie na państwowe papiery dolarowe było tak wielkie, że przewyższyło możliwości nabycia, gdyż jednocześnie ujawnił się brak zaofiarowania. Papiery procentowe i akcje podniosły się dość mocno w stosunku do notowań wczorajszych. Mocna tendencja dla tych walorów i duży popyt a mała podaż utrzymała się przez cały czas zebrania giełdowego.

Obok papierów dolarowych zwyżkowały państwowe pożyczki złote oraz złote listy zastawne towarzystw kredytowych. — Wśród akcyj zwyżkowały najbardziej akcje Banku Polskiego i Cukru. Tendencja skierowania lokaty wolnych kapitałów w walorach procentowych i dywidendowych, która ujawniła się w poniedziałek stała się dziś zupełnie wyraźna. Na giełdzie zawierane były transakcje dewizami wobec udzielenia uprawnień niektórym bankom na ich dokonywanie. Banki dewizowe zawierają transakcje: a Bank Polski w całości pokrywa zapotrzebowanie na dewizy. Obrót dewizami naogół był niewielki. Kursy dewiz przy tych transakcjach zniżkowały w stosunku do kursów sobotnich.

Holandja 360.65, Berlin 213.45, Bruksela 89.88, Londyn 26.25, Nowy Jork 5.31, Oslo

Od soboty dnia 25 kwietnia 1936 r. w kinie „SZTUKA“

Arcydzieło subtelnej sztuki, wdzięku i temperamentu tryskające pięknem, werwą i humorem

CZŁOWIEK — KTORY ROZBIŁ BANK W MONTE CARLO

Prześliczny romans, pełen sensacyjnych powikłań, atrakcji i niespodziewanych perypetji miłosnych, olśniewający przepychem i bogactwem świata milionerów! Sport! Taniec! Śpiew! Hazard! Malownicze tło: Riwiera, Paryż, Szwajcaria, Jasny Brzeg, śnieg, góry. W roli głównej — prześlizgnięta JOAN BENNETT oraz męski, przystojny, rasowy RONALD COLMAN. Szczyt pomysłowości, luksusu i elegancji! Oszałamiające tempo!

Mln. Górecki na otwarciu Wyższego Urzędu Gór. we Lwowie.

Lwów, 28. 4. (PAT). Dziś rano przybył do Lwowa p. minister przemysłu i handlu Górecki, p. ministrowi towarzyszą dyrektor dep. ogólnego Dietrich, dyrektor dep. górniczo-hutniczego Peche i naczelnik wydz. naftowego dr. Friedberg. Na dworcu witali p. ministra przedstawiciele władz z wojewodą lwowskim Beliną-Prażmowskim na czele.

P. minister udał się do urzędu wojewódzkiego, a następnie przybył do Wyższego Urzędu Górniczego, gdzie wziął udział w uroczystości inauguracyjnej tego, nowoutworzonego we Lwowie urzędu oraz w inauguracyjnym posiedzeniu rady funduszu dla popierania wiertnictwa naftowego.

Ministra powitał prezes Wyższego Urzędu Górniczego inż. Mokry, poczem przemówienie wygłosił min. Górecki. Skolei zabrał głos prezes krajowego Tow. Naftowego Wł. Długosz, który wyraził zadowolenie sfer naftowych spowodowania we Lwowie wyższej administracyjnej jednostki górniczej.

Następnie odbyło się pierwsze posiedzenie rady funduszu dla popierania wiertnictwa naftowego, w czasie którego rektor Bielski określił zadania funduszu, poczem odczytano regulamin rady odracząc dalsze punkty porządku dziennego do posiedzenia w dniu jutrzejszym.

Przepisy dotyczące przekazywania gotówki.

Warszawa, 28. 4. (PAT). Na każde zapotrzebowanie zagranicznych środków płatniczych, a więc również na zapotrzebowanie, załatwiane w granicach kompetencji banków dewizowych, musi być złożony należycie udokumentowany wniosek. Wniosek sporządzony być musi na odpowiednim druku, który za pobraniem opłaty manipulacyjnej w wysokości 50 gr. od sztuki wydają wszystkie oddziały Banku Polskiego.

Starając się o zezwolenie na przekazanie zagranicę pieniędzy zainteresowane osoby powinny dołączyć do wniosku dy, uzasadniające zapotrzebowanie na zagraniczne środki płatnicze lub na przekaz zagranicę.

W razie zgłoszenia zapotrzebowania środków płatniczych w związku z wyjazdem zagranicę należy przedstawić paszport lub inny dowód, upoważniający do przekroczenia granicy. W wypadku przekazywania zagranicę należności z tytułu zapłaty zobowiązań zagranicznych, wynikłych z przewozu towarów, należy przedstawić fakturę, wystawioną przez zagranicznego sprzedawcę oraz kwit urzędu celnego, stwierdzający dokonanie odprawy celnej. Jeżeli towar nadszedł do kraju przed 1. stycznia 1936, a transakcja dokonana była na wa-

Prowokacyjne wystąpienie młodzieży komunistycznej.

Warszawa, 28. 4. (PAT). Na wyższych uczelniach rozrzucono ulotki, w których młodzież komunistyczna protestuje przeciwko pielgrzymce akademickiej na Jasną Górę. Wystąpienie to jeszcze raz potwierdza opinię, że komunizująca młodzież nlega wpływom żydowskim i składa się przede wszystkim z żydów. Na Politechnice Warszawskiej rozrzucono także ulotki, gloryfikujące stosunki w Sowietach. Od wznowienia wykładów komunistki stałe zaśmiecają uczelnie różnego rodzaju prowokacyjnymi ulotkami.

Poseł rumuński w Krakowie.

Kraków, 28. 4. Dzisiaj przybył do Krakowa poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Rumunii w Warszawie p. Visolannu. Poseł Visolannu złożył wizytę p. wojew. Gnońskiemu. Pobyt jego w Krakowie związany jest z otwarciem wystawy tkanin i haftów rumuńskich, które nastąpi w środę.

—000—

CEGLA PODROŻAŁA.

Warszawa, 28. 4. (Telef.). W Warszawie podniosły się ceny cegły spowodowane rozpoczęciem sezonu budowlanego. Tysiąc cegieł na budowie kosztuje 56 do 61 złotych, a w cegielniach przeciętnie około 45 złotych. Koła budowlane oczekują, że w pełnym sezonie ceny cegły ulegną obniżce.

— — — — —

ZAKAZ SPRZEDAŻY WROGIEJ PRASY.

Wiedeń, (PAT). Rząd wydał zakaz sprzedaży i kolportowania na przeciąg roku wszystkich dzienników niemieckich i sowieckich.

Warszawa, 28. 4. (Telef.) Polskiej Monopol Tytoniowy zamówił znaczną ilość tytoniu w Grecji na zasadach rekompensaty. Rząd grecki przyznał Polsce dodatkowy kontyngent wywozowy, stanowiący równowartość zamówionego tytoniu.

Warszawa, 28. 4. (Telef.) Ministerstwo Komunikacji przeznaczyło w roku bieżącym na roboty mostowe i drogowe na terenie wojew. stanisławowskiego przeszło milion zł., z czego 15.000 ma pójść na opracowanie projektu drogi Kosów — Żabie — Worochta — Tatarów.

Warszawa, 28. 4. (Telef.). Dochodzenia prokuratorskie we Lwowie przeciwko aresztowanemu prowadzone są w tempie przyspieszonym i codziennie po przesłuchaniu zwalnia się po kilkanaście lub kilkadziesiąt osób z aresztu śledczego.

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26.

Wielki program świąteczny. — Superszagler komedjowy.

BARON CYGANOSKI Według M. Johay'a i Straussa.

Adolf Wohlbrück. Wspaniała, wesoła komedia muzyczna.

Prokurator domaga się zatwierdzenia wyroku na Ukraińców.

Warszawa, 28. 9. (PAT.) Na wstępie dziesiątej rozprawy apelacyjnej w procesie o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego, Sąd ogłosił postanowienie w przedmiocie wniosków, zgłoszonych przez obronę. Na mocy tego postanowienia Sąd załączył do materiału sądowego kilka dokumentów, odrzucając inne, jak również wnioski obrońców o powołanie szeregu świadków i o uchylenie w stosunku do niektórych oskarżonych postępowania z artykułów z których odpowiadają oni przed innymi sąsiadami jak również o oddzielenie sprawy o zabójstwo od sprawy o przynależności do organizacji wyrotowej i o działalność antypaństwową. — Wreszcie Sąd Apelacyjny odmówił postawienia pytań uchylonych w Sądzie Okręgowym.

Na tem przewod sądowy zamknięto i przewodniczący udzielił głosu prokuratorowi Rudnickiemu, który w krótkim przemówieniu scharakteryzował działalność O. U. N., zazna-

czając m. in. że chociaż działalność tej organizacji miała obejmować cztery państwa, to jednak jedynie przeciwko Polsce O. U. N. skierowało całą swą akcję występą. Dalej mówca, powołując się na dekalog O. U. N., z całym naciskiem podkreślił jej działanie podstępne oraz to, że członkowie organizacji stosowali podwójną moralność. Na zakończenie prokurator Rudnicki domagał się zatwierdzenia wyroku Sądu Okręgowego. — Wyrok Sądu spóździany jest jutro.

NOWENNA DO ŚW. STANISŁAWA w katedrze na Wawelu rozpoczyna się dziś, w środę, pierwszym nabożeństwem o godz. 6 wieczorem. Kazania będzie głosił ks. kapłan Staich.

Ameryka Południowa odwraca się od Ligi Narodów.

Porto Alegre, (PAT.) Donoszą z Buenos Aires, że niechęć do Ligi Narodów wzmaga się stale w państwach południowo-amerykańskich. W Buenos Aires, Montevideo, Santiago i Limie omawia się publicznie wycofanie się Argentyny, Urugwaju, Chile i Peru z Ligi Narodów, za przykładem Brazylii i stworzenie identycznego związku amerykańskiego. Jest przewidziana dyskusja nad tą sprawą w lipcu b. r., podczas kongresu panamerykańskiego w Buenos Aires. Niezadowolone państwa południowo-amerykańskich pochodzą stąd, że widzą one w Lidze Narodów oś niezgody świa-

towej, zamiast instytucji pokojowej. Największy dziennik chilijski „El Mercurio“ twierdzi, że rząd chilijski już ma dosyć 17-letnich eksperymentów i rozważa na serio możliwość wycofania się z Genewy.

—000—

Olkusz, 28. 4. (PAT). W dniu 27 b. m. podczas ciągnięcia w Miechowie dzwonu, wskutek zepsucia się dźwigu łańcuchowego, dzwon ten spadł z wysokości 17 m. Na szczęście wypadku z ludźmi nie było, ani też dzwon wagi około 1300 kg. uszkodzeniu nie uległ.

Obrót pieniężny pod kontrolą.

Zarządzenia walutowe, które w tej chwili skupiają na sobie całą uwagę, nie są zasadniczo czemś nowym zarówno w naszych wewnętrznych stosunkach jak i w porównaniu z zarządzeniami istniejącymi w tej dziedzinie zagranicą. Już w latach 1920—1924 istniały u nas rygorystyczne ograniczenia obrotu walutowego, regulowanego przez ministerstwo skarbu i podległe mu delegatury w poszczególnych okręgach kraju, ograniczenia spowodowane uzasadnioną wówczas obawą nadmiernego odpływu walut i skutków spekulacji. Dziś znowu stosunki ułożyły się tak, że Polska, która od chwili wprowadzenia złotego przestrzegala systemu nieskrępowanej swobody w obrotach pieniężnych i wymianie pieniędzy na obce dewizy względnie na złoto, stała się poniekąd wyspą, otoczoną zewsząd krajami o kontrolowanym obrocie walutowym, krajem dłużniczym, który płacił wszystkie swe zobowiązania zagraniczne dewizami, czyli właściwie złotem. Tymczasem dopływ tych dewiz zmniejszał się w latach ostatnich coraz bardziej w miarę, jak rosły mury ograniczeń w handlu międzynarodowym, kontyngentów, zakazów przywozu i t. d. Ekspert polski, który miał dostarczyć tych dewiz nie tylko natrafiał na rosnące trudności, ale nadto kraje otrzymujące towary polskie nie zawsze płaciły należności z tego tytułu, doprowadzając do zamrożenia znacznych sum.

ZWIĘKSZONE ZADANIA ADMINISTRACJI.

Tym anormalnym stosunkom zapobiec mają obecne zarządzenia walutowe, którym jeżeli można zarzucić to tylko, to że przychodzą dość późno.

Jak wynika z podanych już szczegółów, polegają one na skrupowaniu całokształtu obrotów finansowych z zagranicą, na poddaniu przywozu i wywozu kapitałów kontroli Banku Polskiego oraz Ministerstwa skarbu na uzależnieniu zezwoleń niezbędnych dla dokonania przekazów zagranicznych od uzasadnionych potrzeb gospodarczych. Na władze administracyjne, a zwłaszcza na organa straży granicznej spadają stąd nowe rozległe zadania i obowiązki. Zarządzenia bowiem tego rodzaju, jeżeli mają być skuteczne, muszą objąć całość obrotów zagranicznych i muszą gwarantować szczelne zamknięcie wszelkich furtek, które mogłyby wależy obce mogły przeciekać. Nie tylko jednak obce dewizy. Niezbędnej kontroli będzie musiał być poddany także i wywóz banknotów polskich oraz dewiz na Polskę, by nie dopuścić do nadmiernej podaży tych walorów na giełdach zagranicznych, co zmuszałoby komisję dewizową do wykupywania zagranicą nadmiaru banknotów złotych i przekazywania w tym celu większych ilości walut i dewiz obcych. W ten sposób próbowano by obejść ograniczenia wywozu dewiz zagranicę. Tym machinacjom spekulacyjnym zapobiegają niewątpliwie odpowiednie zarządzenia, ustalone obecnie przez powołane czynniki.

NOWA SYTUACJA W HANDLU Z ZAGRANICĄ.

Dalszą konsekwencją reglamentacji obrotu walutowego jest konieczność uregulowania na nowych zasadach naszych obrotów w handlu zagranicznym. Zmieni się dotychczasowa niekorzystna dla nas rola kontrahenta, który mogąc wywozić towar tylko w ramach przyznanego kontyngentu musiał przelamywać jeszcze trudności związane z przydziałem dewiz na opłacenie importu z Polski, sam płacąc za sprowadzony towar bez ograniczeń; obecnie można będzie wysyskać w układach handlowych także kwestię przydziału walut na koszt importu z danego kraju, jako ważny atut w rokowaniach.

OBRÓT WEWNĘTRZNY.

Niemniej ważne, jak w stosunkach z zagranicą, są zmiany i w obrocie walutowym wewnątrz kraju. Dotychczas każdy obywatel miał możliwość nabycia bez ograniczeń walut zagranicznych w Banku Polskim, mógł też nimi dysponować swobodnie, aż do wystania ich zagranicę włącznie. Mógł je też wymienić na złoto, mianowicie nabywając te waluty, które są na złoto bezpośrednio wymienialne. Dzisiaj ta swoboda zaopatrywania się w waluty obce w Banku Polskim nie istnieje. Bez zezwolenia komisji dewizowej nie wolno nabywać, ani wywozić zagranicę, czy też przekazywać walut i dewiz. Bez zezwolenia tej komisji nie wolno też handlować złotem, ani przywozić go lub wywozić zagranicę. Komisja udzielać będzie zezwoleń tylko wówczas

gdy uzna to za uzasadnione potrzebami gospodarczymi kraju. Będzie ich udzielała na koszt wyjazdów tylko unanych za potrzebne. Jeżeli obywatel polski otrzyma pieniądze z zagranicy, będą mu one wypłacone nie w tej walucie, w jakiej zostały wysłane, ale w złotych po kursie urzędowym. Jeżeli nadestane zostaną w takiej formie, że adresat otrzyma gotówkę zagraniczną do rąk, wówczas obowiązany będzie walutę tą wymienić w banku dewizowym na złoto.

WZMOCNIENIE WALUTY.

Tak w ogólnych zarysach przedstawiają się najważniejsze następstwa zarządzeń walutowych. Nie ulega wątpliwości, że dla polityki gospodarczo-finansowej Polski stwarzają one szereg nowych zadań i możliwości. Związanie gospodarki dewizowej łączy się ze ściślejszą kontrolą nie tylko obrotów

pieniężnych z zagranicą, ale całego handlu zagranicznego i wymaga też — gdy polityka deflacyjna pełnego, zamierzonego celu nie osiągnęła — rychłego wyszukania środków, któreby ułatwiły spełnienie ważnych zadań, jakie w naszych warunkach polityka gospodarcza ma do spełnienia. Winno to przyjąć tem łatwiej, że wydane zarządzenia służą całkowicie wzmocnieniu waluty i że nie istnieją absolutnie żadne podstawy do obaw, by kierownictwo naszej instytucji emisyjnej mogło wejść na drogę jakichkolwiek eksperymentów walutowych. Jasne zda nie sobie sprawy z tych istotnych elementów winno przyczynić się do całkowitego przywrócenia zaufania, które jak wiadomo jest podstawowym warunkiem poprawy gospodar

Dr. J. WARCHAŁOWSKI.

Przegląd prasy...

„Planowość” w wymianie z zagranicą.

„Gazeta Polska” ograniczyła się do podania dekretu Prezydenta i deklaracji rządu w sprawie ograniczenia obrotu dewiz. Bez słowa komentarza!... Dekret bowiem oznacza fiasco polityki deflacyjnej, którą „G. P.” zachwalała... Natomiast „Kurjer Poranny” chwali te zarządzenia.

„Wolność obrotów handlowych — pisze — należy do przeszłości. 80 procent naszego eksportu objęte jest normami reglamentacyjnymi zagranicy, które wyłącza ją możliwość powstawania nadwyżek eksportowych. Nie daje nadwyżek nasz bilans handlowy — i dlatego, aby utrzymać całkowitą wypłacalność nazewną — musimy pokrywać nasze zobowiązania z zasobów kruszcowych instytucji emisyjnej.

Dzięki reglamentacji obrotu dewizowego wprowadzony zostanie do naszych wymian z zagranicą pożądanym element planowości. Postulat całkowitej wypłacalności nazewną pozostanie utrzymany, ale ta wypłacalność będzie ujęta w zasady, określone przez niezłomne prawa ekonomii. Nasze zobowiązania płatnicze będziemy spłacać rzetelnie, ale spłacać tą jedyną walutą, jaką rozporządzają kraje dłużnicze, mianowicie — towarem.

Dysponując aparatem kontroli dewizowej, będziemy mogli nasze stosunki handlowe ze światem oprzeć na zasadzie ścisłego wyrównywania bilansu płatniczego z każdym oddzielnie wziętym krajem wierzycielskim. Wymiany towarowe z każdym państwem będziemy mogli ukształtować w ten sposób, by ich rezultatem było saldo dodatnie w wysokości odpowiadającej ściśle wielkości zobowiązania płatniczego, jakie wobec tegoż państwa na nas ciąży. Równocześnie, dzięki reglamentacji dewiz w ramy planowości będziemy mogli ująć import zagraniczny”.

Ograniczenia obrotów pieniężnych chwilowe, a stałe.

„Czas” wypowiada następujące zdania:

„Obecnie stoimy wobec faktu wprowadzenia ograniczeń dewizowych, a więc wobec stwierdzenia, że polityka deflacyjna celu pełnego nie osiągnęła”.

„Ograniczenia dewizowe, wprowadzone na stałe, oznaczają całkowite skrupowanie wszelkich obrotów z zagranicą. Oznaczają poddanie reglamentacji państwowej przywozu i wywozu, przypływu i odpływu kapitału, ruchu turystycznego i t. d. Powie ktoś, że przecież ograniczenia takie mogą być mniej, czy więcej szerokie. Tak, jeśli chodzi o ograniczenia chwilowe. Jeśli jednak chodzi o ograniczenia, pojęte jako stały punkt programu gospodarczego, to albo obejmą one całokształt obrotów zagranicznych, albo będą całkowicie bezskuteczne. Nie można bowiem zostawić furtek bocznych dla dewiz i złota, które się chce zatrzymać. Zamknięcie tylko niektórych bram wypadowych nie wystarczy, nie mówiąc już o drogach mniej czy więcej nielegalnych, które w formie czarnej giełdy są nieodłącznym zjawiskiem ograniczeń dewizowych, podobnie, jak reglamentacja stopy procentowej sprowadza rozkwit ulicznego rynku pieniężnego”.

Prof. Szymanowski przypomina się.

Prof. Uniw. Warszawskiego, dr. Z. Szymanowski, opisuje w „Robotniku” swoją

niefortunną wyprawę do Krakowa z odczytem na zaproszenie Związku Pacyfistów. — A więc oświadcza:

„Z natury rzeczy w epoce faszyzmu pacyfiscy musieli się ekłaniać ku lewicy”.

Sam zaś odczyt w Uniwersytecie Jag. tak opisuje:

„Przed moim odczytem bojówka ich (t. j. „endeków”) przysłała zawczasu z zamiarem udaremnienia go, ale została szybko wypędzona przez grupę robotników tak, że odczyt zaczął się zupełnie spokojnie. Nie wiem, czy endecy pozostali w audytorjum, ale w ciągu półgodzinnego mego przemówienia nie było ani jednego głosu sprzeciwu. I ja, i słuchacze byliśmy przekonani, że odczyt skończy się bez przeszkód, choć na dole jeszcze endecy pokrzykiwali. Tymczasem niespodziewanie wszedł rektor, prof. Mazłarski i, pomimo perswazji organizatorów, zebranie przerwał. Nazajutrz po odczycie endecy rozpoczęli zwykłą akcję pogromową na uniwersytecie. Uspokoiła ich dopiero obietnica rektora, że rozwiąże koło pacyfistów. Ciekawy jestem bardzo, czy dojdzie do takiego skandalu. Koło Pacyfistów sięga swymi stosunkami poza obręb Polski”.

Z tego należy wyciągnąć wnioski: 1) z prof. Szymanowskim przybyła na odczyt na Uniwersytecie (!) „grupa robotników”; po co? — 2) działalność „Zw. Pacyfistów” jest lewicowa; — 3) prof. Szymanowski nie wykazuje szczególnej kurtuazji dla władz uniwersyteckich w Krakowie... W tych dniach zaś — jak donosi żydowska „Chwila” — prof. Szymanowski z ramienia Ligi Obrony Praw Człowieka interwenjował u p. wicemin. S. W. Kaweckiego, w sprawie aresztowanych we Lwowie.

Kandydat na urząd Prezydenta Rzplitej.

P. Wł. Studnicki wystąpił w „Słowie” z następującym projektem:

„W Polsce mamy obecnie tę szczęśliwą okoliczność, że mamy w wojsku, człowieka, posiadającego popularność w armji i w społeczeństwie. Człowiekiem tym jest Generał Sosnkowski, inicjator Związki Walki Czynnej, organizacji, dzięki której powstały Legjony, szef sztabu w brygadzie Piłsudskiego i jego zastępca w Komisji Wojskowej Rady Stanu, minister wojny w szeregu gabinetów u zarania Państwa Polskiego, gdy tworzyła się armja polska. Gdy przyjdzie chwila wyboru Prezydenta, jakaż kandydatura wobec niego będzie się mogła ostać?”

Włosi pod Addis - Abebą.

„Wojskowe operacje na froncie abisyńskim mają się ku końcowi”, — pisze wie-deńska „Reichspost”. Bitwa, która się rozegrała między miejscowością Quoram, a jeziorem Aszangi w dniach od 31 marca do 4 kwietnia, przechyliła zdecydowanie zwycięstwo na rzecz Włochów. Armja cesarza została rozbita, a resztki jej w popłochu opuściły pole walki. Również armja rasa Getatszu uległa zniszczeniu przez wojska włoskie. Tęsamem armja abisyńska poniosła bardzo poważne straty, tak w ludziach jak i w sprzęcie wojakowym.

Po odniesionych zwycięstwach armja włoska posunęła się szybko naprzód, zajmując na wschodnim odcinku północnego frontu Dessie, a na zachodnim jezioro Tana. Ogólne położenie na tym froncie przedstawia się obecnie następująco: Resztki armji abisyńskiej tutaj działającej w sile około 20.000 rozlokowano na linii miejscowości Ankober — Debra — Brehman — Scioa Mieda dla obrony Addis Abeby, odległej od tej linii zaledwie o 100 km. Front więc biegnie już niedaleko stolicy, która znajduje się w bezpośrednim niebezpieczeństwie.

Wojska abisyńskie mają być tak zorganizowane, że o poważniejszym oporze niema mowy. Tembardziej, że przeciwko sobie mają poważne siły włoskie, wyposażone w żywność i sprzęt wojakowy.

I tak na odcinku wschodnim frontu (Ankober) znajduje się I i III korpus erytrejski, maszerujący w kierunku Dessie — Addis Abeba; odcinek zaś zachodni (Scioa Mieda) obsadzony jest przez korpus II i IV, posuwający się od jeziora Tana ku stolicy Abisynji. Samoloty włoskie prowadzą już bardzo ożywną akcję bojową na całym przedpolu, osiągając Addis Abebą. Liczyć się przeto należy z tem, iż stolica Abisynji w ciągu najbliższych już może dnj wpadnie w ręce Włochów. Jedyną przeszkodą, i to tylko opóźniającą zdobycie Addis Abeby, byłoby pogorszenie warunków atmosferycznych.

Na włoskim froncie południowym działa korpus somalijski, który w dn. 14 bm. rozpoczął ofensywę i po czterodniowych ciężkich walkach przełamał pierwszą obronną linię abisyńską. Obecnie Abisyńczycy utworzyli dwie linje obronne: pierwsza czołowa, dzieli się na dwa odcinki: wschodni Daga Modo — Dagabur i zachodni Alhata — Goba. Rezerwy dla tych linij obronnych stanowią wojska skoncentrowane w Harrarze, w odległości około 200 km. od linii czołowej. Ulokowana jest tam armja rasa Nassibu w sile 50 tys. ludzi. Stanowi ona jedyną tutaj siłę wojskową Abisynji, zdolną wstrzymać przez pewien czas napór Włochów.

Ze strony włoskiej na froncie południowym, po wspomnianej pierwszej ofensywie, z całego korpusu somalijskiego działają tylko: ochotnicza dywizja libijska, zmotoryzowane kolumny milicji i oddziały złożone z tubylców. Natomiast główne siły składające się z dwóch armij i jednej dywizji milicji nie biorą udziału w akcji wojennej. Na tym froncie rozegra się prawdopodobnie ostateczna walka. Z dotychczasowych bowiem ruchów wojsk włoskich można wnioskować, że w planach ich leży zaatakowanie armji rasa Nassibu z północy i z południa, jednocześnie, aby w ten sposób zadać Abisynji ostateczny cios. (—)

CZYTELNICZY!

Zadajcie „Głosu Narodu” we wszystkich kawiarniach restauracjach, w urzędach pocztowych i na dworcach kolejowych!

Dziś i codziennie w kinie **SWIT** Straszewskiego 18.

Program Nr. 22.

Telef. 182-01.

Od soboty, d. 25 kwietnia 1936 r. Najweselsza komedia najweselszych artystów

NOCNE PATROLE

Tysiąc przeżabawnych nieporozumień. W rol. głównych dwaj ulubieni artyści

FLIP I FLAP Wulkany humoru! Bomby śmiechu! Flip i Flap jako policjanci — to rekord humoru! W programie doskonałe uzupełnienia! — Przedstawienia codziennie o godzinie 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczór. — W niedzielę o godzinie 3-ciej, 5-ej, 7-ej i 9-ej.

Ceny miejsc od 50 groszy.

Ceny miejsc od 50 groszy.

Migawki.**Igranie ze śmiercią.**

Nieprawdopodobnie jaskrawą nienawiść można czasem wyczytać między wierszami suchych komunikatów! Oto n. p. żydowskie pismo „Le Progres” wychodzące w Grecji, w Salonikach, podało następującą depezę: „Śmierć spotkała panią Prystorową, żonę marszałka senatu i posłankę w sejmie polskim. Rażona apopleksją, padła nagle w momencie, gdy wygłaszała w sejmie mowę, wypowiedziała słowa: „Umrzemy, ale uratujmy przyszłe pokolenia z rąk żydowskich”.

Pani Prystorowa ma zagwarantowany długi żywot. Taki podobno efekt ma przedczesna wiadomość o czyjejś śmierci... „Ale, czy z tej „depezy” nie zieje straszliwa nienawiść żydostwa do każdego, kto się ośmieli naruszyć jego stan posiadania? Pismo w Salonikach bowiem padło ofiarą zwyciężonego kłamstwa. Tego się przynajmniej spodziewamy. Ale jest pytanie: — w takim razie, gdzie się to kłamstwo zrodziło? W Nowym Jorku, w Paryżu, we Wiedniu, czy w — Warszawie?

P. Ożjasz Thon deklamuje w „Nowym Dzienniku” o wzniosłości i podniosłości uczuć żydostwa do obcych. Nas jednak nie przekonano!

A propos „przedczesnej śmierci” przypomnieć trzeba jeszcze „depezę” krakowskiego „Tempa Dnia” z Kairu! że król Fuad „umarł”, — i obok niej druga, że „żył”.

Ta sprawa ma oczywiście inny podkład, niż sprawa depezy salonickiego pisma. Ale też jest — brzydka. Bo ostatecznie, zamiast: „żył”, w drugiej depezy można było napisać prosto: „żyje?”

Ale napisano „żył”. Po co? Chyba dla oznaczenia szczególnych związków „Tempa Dnia” z mocami nadprzyrodzonymi, które mogą i odbierać życie i umarłych ożywiać.

Teraz przyszła wiadomość o śmierci króla Fuada. Jak ją „Tempo Dnia” poda? Wydałoby dla konsekwencji napisać, że — po raz drugi umarł. Ale czy będzie konsekwentna? BAYARD.

Such wydawniczy

„PRZYRODA I TECHNIKA”, w numerze kwietniowym przynosi bogaty materiał. Spośród większych artykułów poświęconych jest zagadnieniom z dziedziny zoologii, botaniki, podróznictwa, petrografii, górnictwa i elektrotechniki. Prawdziwą kopalnią wiadomości są działy krótkich notatek, mających za zadanie informować czytelnika o najnowszych postępkach i zdobyciach wiedzy. „Przyroda i Technika” staje się doskonałym przewodnikiem wśród ogromnej mnogości zagadnień naukowych, posiadających w sobie dzisiejszej niezmiernie wprost znaczenie dla kształtowania się oblicza naszej cywilizacji. Administracja: Lwów — Czarnieckiego 12.

Rzeczy ciekawe.**Aparat do mierzenia śmiechu**

Atrakcją cyrku „Belle Vue” w Manchesterze nie są ani jego lwy tresowane, ani nawet występy pewnej piękności abisyńskiej, pochodzącej podobno — tak przynajmniej mówi reklama cyrku — z Harraru, a której karkołomne sztuki wprawiają w podziw najstarszych bywalców cyrku. Główną jego atrakcją jest zainstalowany niedawno aparat do mierzenia siły i dźwięczności śmiechu, wynaleziony przez pewnego pomysłowego Anglika. Aparat ten składa się z mikrofonu, połączonego z specjalnym ryblem, który na taśmie zakreśla odchylenia głosu, jednocześnie druga taśma utrwała dźwięk śmiechu. Przed tym aparatem gromadzą się codziennie mieszkańcy, a zwłaszcza panie i stojąc przed mikrofonem dziwnego aparatu, zaśmiewają się srebrzyście, czemu wtóruje nierzadko tubalny śmiech panów. — Każdy za opłatą jednego szylinga może zarejestrować swój śmiech, a za opłatą trzech szylingów otrzymać jego wykres i utrwalony na płycie dźwięk. Inowacja ta przyniosła dotychczas cyrkowi około 20.000 funtów czystego zysku.

Od niedzieli 12 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO”.

Uwaga! — W niedzielę 12 bm. pierwsze przedstawienie o godz. 12:10, następne przedstawienie o godz. 3, 5, 7 i 9. Wielkie uroczyste święto filmu. Największy rewelacyjny sukces artystyczny JANA KIEPURY chluby Polski, króla tenorów, którego śpiew porывa i zachwyca fenomenalnym uroczystym romansem w wspaniałym arcydziele p. t. **PIESN MIŁOŚCI** tym ile Sorrento i Capri! Najpiękniejszy i najkosztowniejszy film jaki kiedykolwiek wyprodukowano w Ameryce. Partnerką mistrza Kiepury jest słynna gwiazda Metropolitan Opery w Nowym Jorku, zachwycająca pięknosną GLADYS SWARTZHOUD. Reżyseria: ERNESTA LUBITSCHA i M. HALLA. Ilustracja muzyczna: FRICKA WOLFGANGA-KORNGOLDA. To wystawowe dzieło ekstraklasy artystycznej będące pierwszym filmem amerykańskim Kiepury — kosztowało miliony dolarów.

DR. A. NIESIOŁOWSKI.**O drugą niepodległość.****Błędne drogi.**

Kwestja żydowska jest tak stara, jak i sam „naród wybrany”. Zнали ją już dobrze Egipcjanie i Babilończycy, poznali gruntownie Grecy i Rzymianie. Naród ten zawsze miał tę właściwość, że stwarzał specjalną „kwestję”. Jej pierwotną i podstawową osią była skłonność żydów do pasożytnictwa ekonomicznego, do wykorzystywania słabości innych narodów w dziedzinie ekonomicznej i moralnej, do celowego ich demoralizowania dla osiągnięcia na tej drodze korzyści własnej grupy. Nie wchodząc w to, czy słynne „Protokoly Mędrców Sijonu”, które tak wybitny specjalista, jak ks. Prałat Trzeciak uważa za autentyczne (inni autorzy są odmiennego zdania — zawsze przyznają jednak, że chodzi tu o odtworzenie rzeczywistej psychiki i rzeczywistych dążeń), są apokryfem, czy nie, stwierdzić musimy ponad wszelką wątpliwość istnienie u żydów mesjanicznej wiary w ich powołanie do rządzenia światem, przyczem to powołanie pojmują oni najzupełniej egoistycznie w najbrutalniejszej formie marzeń o upajaniu się posiadaniem i władzą, dla nasycenia swej nienawiści, i nawet nie próbują znaleźć jakiegokolwiek altruistycznego „misi” wobec ludzkości. Wiemy, że w podobny sposób wyobrażali sobie królestwo Boże z początku i sami apostołowie. I dlatego Chrystus, który przyniósł ewangelję miłości i altruizmu, był zgorszeniem dla tych, którzy chcieli swemu narodowi zapewnić wszelkie rozkosze świata i nasycenie nienawiści wobec wrogów. Nie trzeba być mistykiem, by w owej pamiętnej scenie przed trybunałem Piłata, gdy żydzi w jakimś niesamowitem zaślepieniu wołali „Krew Jego na nas i na syny nasze”, widzieć jakąś wielką opcję całego narodu. Narodu, jako całości. Naród ten odtąd stał się istotnie jakby reprezentantem tego, co św. Augustyn podkreślił jako „Civitas terrena” — antytezy Królestwa Bożego. I istotnie odtąd żydzi wszędzie stali się rozsądnymi materializmem jako zasady, — nie dopiero od czasów Marksa, który z tego zrobił religię, która podbiła część znaczącej ziemi. I niemniej niewątpliwym jest faktem, że wszędzie stali się oni — nieświadomie i świadomie — rozsądnymi demoralizacji we wszystkich dziedzinach a zwłaszcza gospodarczej i seksualnej.

GENEZA I PŁONY ANTYSEMITYZMU.

Wobec faktu, że żydzi od początku stali się przedstawicielami ideologii antychrześcijańskiej, nie dziwna jest rzeczą, że stosunek do nich był u ludów chrześcijańskich zasadniczo wrogi. Ciążyło na nich ukrzyżowanie Zbawiciela. Mimo to podkreślić trzeba, że inicjatywa walki wyszła od samych żydów, jeszcze nim ziściło się proroctwo Zbawiciela. Po utracie własnego państwa żydzi zdwoili swoją nienawiść do zwycięskich wrogów. Ich metody uległy tylko zasadniczej zmianie. Od czasów ukamienowania św. Szczepana, aż do podsięgnięcia Nerona i pomysłu zrzućcia na chrześcijan winy za spalenie Rzymu i rozpoczęcia ich prześladowania, żydzi daleką odbyli drogę. Ich „Nowy Testament”, Talmud, ta przedziwna księga zabobonu i nienawiści, uznanej za zasadę, to instytucjonalizacja tych wypróbowanych już metod działania w diasporze i wyzyskiwania wszelkich słabości wroga. Nie dziwna jest rzeczą, że ilekroć jakiś ciekawy „goj” zabrał się do studiowania tego przedziwnego kodeksu moralnego, który nieżydów uważał za bydło i pozwalał na wszelkie niegodziwości wobec obcych, nie wyłączając nawet zabójstwa, powstały odrywy, wyładowujące się w sposób najprostszy i najprymitywniejszy — pogromem.

Bywały oczywiście i nieprzeliczone inne okazy i powody do wybuchu tej zawsze w utajeniu istniejącej nienawiści. Nieraz żydzi sami, upojeni powodzeniem, tracili równowagę i pozwalali sobie zawiele. Grało tu często rolę poważną i budzące się po-

woli współzawodnictwo gospodarcze. Podło że realne miało też, jak wiemy, najczęściej i filosemityzm księży, którzy żydów brali pod swą szczególną opiekę, jako swoich „niewolników” choć często za kulisami — w płaszczyźnie gospodarczej — istniał stosunek odwrotny i można opiekun siedział w kieszeni tego swego „niewolnika”.

Zamknięcie żydów w ghecie może zmniejszyć ich wpływ kulturalny i moralny, ale nie zapobiegło zupełnie ich penetracji gospodarczej. Pogromy wypędziły z zachodu masy proletariatu żydowskiego, ale nie ruszyły elity żydowskiej. Ich ofiary padali handlarze zajętych skórek, ale bankierzy-lichwiarze. Byli tak bezpieczni, jak dziś są bezpiecznymi handlarze broni, którzy celowo wywołują wojny i zmuszają narody do obłąkanego wysiłku zbrojeń, byleby tylko „interes szedł”. Przeciwnie, każde prześladowanie jedynie aktywizowało żydów, rozbudzało ich nienawiść i żądę odwetu.

Najlepszą ilustracją płonów antysemityzmu bojowego jest tragedia Rosji, która dziś po wymordowaniu inteligencji rodzimej, jest państwem, mimo budzącego się tam już i w łonie samej partii komunistycznej antysemityzmu, prawie zupełnie przez żydów rządzone.

ZNACZENIE POLSKI DLA ŻYDÓW.

U Polaków, może spowoduje ich przysilowię już „miękkości słowiańskiej”, bo z pewnością nie dla braku powodów do antysemityzmu, gdyż niema ich tyle żaden chyba naród na świecie — antysemityzm nigdy nie przybrał form tak gwałtownych i krwawych, jak na zachodzie — szczególnie w Niemczech, — ani jak w Rosji. — A jednak żaden chyba naród tak nie jest narażony na ten „wielki krzyk” od krańca do krańca globu, gdzie tylko istnieją pisma, pozostające pod wpływem żydowskim lub jakieś organizacje „sztucznych żydów”, czyli znanych dobrze braci od kielni, miota i fartuska. Wystarczy, że w jakiejś Papiódwie pod Warszawą jakiś wyrostek poturbiuje handlarza gęsi, a już prasa w Nowym Jorku rozdziera szaty nad barbarzyńskim wymordowaniem setek kobiet, dzieci i starców przez bestjański tłum Polaków. Gdy zaś Rosji rzeczywiście mordowano setki ludzi, panowała o tem głucha cisza (nie mówiąc już o tem, że ci sami „humanitaryści” zupełnie nie wzruszają się wymordowaniem przez bolszewików kroci chrześcijan). Jest w tem jakaś metoda i jakiś cel.

Zdaje nam się, że ten cel jest dosyć zrozumiały. Żydzi potrzebują jakiegoś ośrodka centralnego, poprostu rezerwoaru rozrodczego, któryby mógł zasilać słabnące pod względem rozrodczości ośrodki kulturalnego i zamożnego żydostwa Zachodu. Zarazem chodzi o to, by ci „bracia w Mojżesz”, których, przy całej solidarności narodowej, żydzi zachodni woła zdaleka popierać, nie musieli się zbyt licznie pchać na zachód. — Gdyby w Anglii było milion żydów, napewno żaden z nich nie mógłby zostać lordem czy nawet wicekrólem Indji. Anglicy stali się antysemitami, jak np. Niemcy dzisiejsi gdzie właśnie ten — ze stanowiska żydowskiego — błąd popełniono, że dopuszczono do zbyt licznej emigracji wschodnich żydów, niedostatecznie zdolnych do asymilacji a raczej akomodacji, — (bo żyd zawsze tylko pozornie się przystosowuje — dopóki jeszcze jest żydem). Wschodni żydzi mogą i powinni zachodniemu żydostwu dostarczać jednostek wybitnych, zahartowanych w ciężkich warunkach walki o byt. Lecz masę chałajarzy-ortodoksów należy trzymać w odosobnieniu. Polska stała się naturalnym terenem tego skupienia. Sama przeciw przyjęta żydów, i czyni to wciąż jeszcze z emigrantami niemieckimi a nawet... sowieckimi, którzy obawiają się, że w tym dla nich rzeczywistym rajku może się zrobić za ciepło. A żeby jednak ten zbiornik utrzymać w stanie największej pojemności, nie można dopuścić do tego, by naród ten stał się potężnym. Tylko bowiem chory organizm nie potrafi się pozbyć pasorzytów.

Doby interes. — Panie radco! Mogę panu zaproponować świetny interes, na którym pan radca może zarobić z łatwością sto tysięcy złotych.

— No, to rzadka okazja. Proszę, mów pan o co chodzi!

Pan radca zamierza dać córce 200.000 w posagu — ja zgodzę się na sto tysięcy.

Radio.**Powołanie do życia „Związku katolicko-radjostłuchaczy”.**

Dnia 25 bm. odbyło się w lokalu Centralnego Sekretariatu Sodalioy Marjańskich w Krakowie założycielskie zebranie „Związku katolickich radjostłuchaczy”. Zebranie zajął inicjator Związku, ks. prof. Henryk Weryński, przedstawiając cele i zadania nowej organizacji. Następnie moderator generalny Sodal. Marj., ks. Romuald Moskała T. J., przedłożył statut Związku, który po wyczerpującej dyskusji przyjęto. Zebranie uchwaliło: zwrócić się do wszystkich księży Arcybiskupów i Biskupów Ordy narajuszów z prośbą o błogosławieństwo i po parcie „Z. K. R.”, nawiązać żywy kontakt z Nacz. Inst. Akcji Katolickiej w Poznaniu; zwrócić się o poparcie do prasy katolickiej za pośrednictwem Katolickiej Agencji Prasowej; przesłać życzenia międzynarodowemu katolickiemu kongresowi radjowemu, który zbiera się w Pradze; nawiązać współpracę ze świeżo powstałą w dniach ostatnich Ligą katolickich radjostłuchaczy w Czechosłowacji. Biuro „Z. K. R.” mieści się w Krakowie przy ul. Kanoniczej 14, parter na lewo. Tam należy kierować wszelką korespondencję w sprawie Związku. (KAP.)

Reportaż radjowy z podróży M/S „Batory”

Polskie Radio zorganizowało specjalną służbę sprawozdawczą z pierwszej podróży polskiego transatlantyku M/S „Batory” z Trjestu do Gdyni. Sprawozdawcą P. Radja jest znany pisarz p. Melchior Wańkiewicz, którego reportaż radjowy z podróży po Prusach Wschodnich wzbudził wielkie zainteresowanie wśród słuchaczy. P. Wańkiewicz będzie przysyłał liścownie i telegraficznie feljtony z podróży naszego nowego statku z trasy, która biegnie przez Dubrownik, Barcelonę, Casablanke, Madryt, Lizbonę, Londyn do Gdyni. Na zakończenie podróży odbędzie się transmisja uroczystego powitania nowego transatlantyku w Gdyni.

Inżynierowie najstarszymi radjostłuchaczami.

Dnia 22-go kwietnia b. m. odbyło się posiedzenie Jury Konkursu P. Radja p. t. „Apel senjorów”. Po przejrzaniu 536 listów nadesłanych na Konkurs, okazało się, że najstarszymi radjostłuchaczami są: inż. K. Piotrowski, inż. W. Rychter, inż. M. Krzyżanowski, którzy udowodnili dokumentami i zaświadczeniami Min. Poczt. i Telegrafów z dnia 18 września 1922 roku, posiadanie zarejestrowanych radjoodbiorników, oraz inż. J. Plebański, który jest posiadaczem również zarejestrowanego odbiornika od dn. 22 grudnia 1922 roku.

Programy stacyj radjowych.

CZWARTEK, DNIA 30-go KWIETNIA 1936.

Program ogólny. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy rano wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; g. 6.34 Gimnastyka; 6.40 Programy lokalne; 7.20 Dz. poranny; 7.30 Programy lokalne; 8 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie; 12.09 Dziennik południowy; 12.15 Poranek szkolny dla młodzieży szkół powszechnych; 13 Programy lokalne; 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego; 13.15 Programy lokalne; 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.20 Programy lokalne; 15.30 Wiazanka melodji rewjowych i filmowych; 16 Opowiadanie dla dzieci; g. 16.15 Koncert; 16.45 Cała Polska śpiewa; 17 Od-czyt; 17.15 Koncert z Krakowa; 18 Pogadanka aktualna; 18.10 Recital wiolonczelowy; 18.30 Programy lokalne; 19.39 Wiadomości sportowe ogólne; 19.45 Pogadanka aktualna; 20 Koncert muzyki lekkiej w wyk. orkiestry P. R.; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.50 Obrona przeciwlotniczo-gazowa; 21 Teatr Wyobraźni; 21.35 Nasze pieśni; 22 Programy lokalne; 23 Wiadomości meteorologiczne; g. 23.05 Programy lokalne.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.50 Płyty; 7.30 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacji; 7.40 Płyty; 13 Płyty; 13.15 Południowy koncert popularny (płyty); 19.20 Przegląd giełdowy; 18.00 Pogadanka; 18.40 Dokąd jechać w święto; 18.45 Muzyka z płyt; 19 Wśród naszych przyjaciół; 19.10: Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe lokalne; 22—23 i 23.05—23.30 Koncert życzeń z płyt.

Warszawa. (1839.3 m). Godz. 6.50 i 7.40 Płyty; 7.30 Program na dzień bieżący; 7.35 Pare informacji; 13 Muzyka z płyt; 15.20 Przegląd giełdowy; 18.30 Film, plastyka, architektura; 18.40 Jak spędzić święto; 18.45 Program na dzień następny; g. 18.55 Koncert reklamowy; 19.25 Kącik dla młodzieży wiejskiej; 19.35 Wiadomości sportowe lokalne; 22 Muzyka salonowa z płyt 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Lwów. (877.4 m). Godz. 13 i 13.15 Płyty; 18.20 Pogadanka techniczna; 18.40 Informator turystyczny; 19 U źródeł współczesnego malarstwa; 19.35: Wiadomości sportowe lokalne; 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Katowice. (877.4 m). Godz. 13.15 Muzyka z płyt; 15.22 Wiadomości bieżące; 15.25 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 18.00 Feljton; 18.45 Płyty; 19 Karłowka poczta; 19.35 Wiadomości sportowe lokalne; 22 Muzyka lekka z płyt; 23.05 Skrzynka francuska.

—oooo—

MARJAN MANTEUFFEL.

„Człowiek gospodarczy” w ujęciu etyki chrześcijańskiej.

Katolicka doktryna ekonomiczna twierdzi — jak wiadomo — że dla podniesienia społeczeństw nie wystarczy, jak głosi większość szkół ekonomicznych, jedynie zmiana warunków gospodarczych, zmiana środowiska gospodarczego. Ona twierdzi, że do tego nieodzowna jest przede wszystkim gruntowna zmiana samego człowieka. Ten człowiek nie może być ślepym i ograniczonym wyznawcą kultury doczesnej: życie ludzkie rozbudowane być musi w niwskiej linii mocą wewnętrznych sił człowieka, bez tego bowiem wszelkie inne, zewnętrzne tylko przemiany i ulepszenia, nie na wiele się przydadzą.

W jednej ze swych pięknych i wysokowartościowych książek mówi prof. Robert Linhardt, między innymi, o człowieku gospodarczym. Z jego ciekawych myśli, spostrzeżeń i wywodów korzystałem niejednokrotnie w artykułach moich. Otóż musimy z nim razem stwierdzić — czy chcemy tego, czy nie chcemy, z dumą, czy też ze smutkiem — że staliśmy się ludzkością o zainteresowaniach przeważnie gospodarczych, że zagadnienia gospodarcze formalnie nas pochłonęły. Dziwić się temu, poprawda trudno, bo „kryzys”, wciąż jeszcze nie opanowany, zmusza ludzi poniekąd do tego. Więc faktem jest, że bardzo ograniczona jest liczba tych, którzy wiodą dziś życie spokojne — poza gospodarstwem. — Jednak zamało zwracamy naogół uwagi na stronę etyczną tego zagadnienia. I to się mści na nas, bo człowieka gospodarczego od etycznego oddzielić w konkretnej jednostce trudno. Tkwiący w nas człowiek gospodarczy stanowi wcale nie najmniejszą część człowieka etycznego.

Ludzie, pozostający wciąż jeszcze pod wpływem liberalizmu, nie lubią naogół takiego zestawienia. Dla nich etyka wpleciona w jakąkolwiekbyś czynność gospodarczą, zdaje się pomniejszać tę czynność, zdaje się być zawadą, na drodze do realizacji wytkniętych celów gospodarczych. — Etyka a gospodarstwo — to mają być dwie zupełnie odrębne dziedziny, nie mające ze sobą żadnej styczności. Toteż ważkie słowa Chrystusowe: „Nie troskajcie się o duszę waszą, co będziecie jedli i co będziecie pili, ani o ciało wasze, czem się okryjecie. Nie jest że dusza czemś większym, niż pokarm, a ciało, niżli odzież?” (Mat. 6, 25), — słowa, które wskazują właśnie na konieczność stosowania pewnych norm etycznych do naszych codziennych czynności gospodarczych, są dla nich zupełnie niezrozumiałe i — nierealne. A cóż słowa owe oznaczają — jaki jest ich sens właściwy? Oto, żehy troska o sprawy doczesne zbytnio nas nie zaprzętała. Św. Hieronim wyraźnie podkreśla: „Chrystus nie powiedział: nie pracujcie, ale nie troszczcie się. Zabroniona więc mamy zbytnią troskę, natomiast nakazaną pracę. Na pracę, i to w poczcie czoła, skazany został bowiem człowiek, po swym upadku”. Między pracą a zbytnią, przesadną troską o sprawy doczesne, zachodzi kolosalna różnica. Jedno jest „plus” — drugie wyraźnie „minus”. Bez troska ptaków niebieskich w zastosowaniu do ludzi nie jest chrześcijańskim ideałem. Tego rodzaju beztroskę zwalcza np. św. Tomasz, jako pokusę, jako wyzwanie racjonalne Bogu, który na to nam dał rozum, że byśmy — wedle możliwości — sami o siebie dbali i zabiegali o zaspokojenie swych potrzeb. Mamy przeto pracować, ale mamy pracować — i to należy specjalnie podkreślić, gdy chodzi o chrześcijańskie ujęcie pracy — z tem pełnym, absolutnym zaufaniem, że Bóg nam w ciężkich chwilach pomoże i przeto nie stanie nam się krzywdą. Dlaczego się załamuje człowiek po koszmarnych przejściach wojny światowej? — Dlaczego świat gospodarczy wpadł w trudność, zdawałoby się nie do przewyżnienia drogą dawnych, „niezawodnych” metod? Dlaczego? Ano, właśnie dlatego, że zbyt długo i zbyt wyłącznie myślał tylko o tem, co by jadł i co by pił i czemby okrył swe ciało — a o duszy zapomniał; że nie zaufał Bogu w ciężkich chwilach, że swe rachunki bilansował bez Boga, że w swej bezgranicznej pysze liczył tylko na siebie i na swój rozum. A rozum — zawodzi, jak zawodzą nieraz „mędrcy szkiełko i oko”, a zwycięża — wiara. Trzeba na to istotnie całej powagi chrześcijańskiego poglądu na życie i całej chrześcijańskiej mocy ducha, aby pod naciskiem codziennych trosk, a również i pod naporem ciężkich i najcięższych przejść, jakich życie ludzkie nie szczędzi, odnaleźć zawsze, odnaleźć wszędzie i utrzymać — zbawienny złoty środek. Toteż bie-

dak, który pozwala opanować się goryczy, taksamo, jak człowiek interesu, który się zasklepił egoistycznie w sobie, nie stanowi chrześcijańskiego typu człowieka gospodarczego; są to raczej niechrześcijańskie „ofiary” gospodarstwa.

Typ człowieka gospodarczego w ujęciu etyki chrześcijańskiej uderza przede wszystkim swoją solidnością; zaszczenia na gruncie życia gospodarczego chrześcijańskie umiarkowanie, dąży do sprawiedliwego podziału dóbr i dochodu społecznego, stara się stosować w stosunkach gospodarczych sprawiedliwość społeczną i działać przez miłość. W ramach jego nie jest do pomyślenia osławiona amerykańska „prosperity”, gromadzenie olbrzymich bogactw w rękach niewielu, ani też możliwość afer w rodzinach Ivara Krengera, Stawiskiego et consortium. Typ, dla Państwa w najwyższym stopniu pożądany, pożyteczny i pewny. Solidny typ, wyrastający z solidnej rodziny, tworzący solidne społeczeństwo. Typ, który wychować może tylko chrześcijańska rodzina. Jak bowiem drzewo nie wyrasta z powietrza ale musi mieć pod sobą grunt, z którego czerpie swe soki, tak samo chrześcijanin wyrasta z gruntu rodzinnego. Czem ziemia dla drzewa, — tem dla chrześcijanina rodzina.

W czasach, w których zagadnienie gospodarcze tak olbrzymią odgrywa rolę musi rodzina chrześcijańska umieć wpoić w swych członków przekonanie, że gospodarstwo jest ściśle związane z etyką, że ma być rządzone sprawiedliwością, że samo pojęcie chrześcijaństwa tworzy wszak doskonałą całość, że przeto nie można chcieć oddzielić za chrześcijanina na jednym jakimś odcinku swej działalności, a na drugim nim nie być — że prawo Boże obowiązuje człowieka zawsze i wszędzie.

Gdyby to wszystko było stosowane należycie — nie byłoby dziś z pewnością tak ciężko na świecie.

Jubileuszowe Targi Poznańskie.

(Korespondencja własna).

Poznań w kwietniu.

Targi Poznańskie, których otwarcia dokonano w ub. niedzielę, przedstawiają się jako poważna polska impreza gospodarcza, mająca służyć zarówno kupiectwu, jak i produkcji polskiej. Z roku na rok — a jest to już 15-ta z rzędu impreza, targi coraz bardziej rosną, potężnieją, notują coraz większe obroty, a księga ze spisem wystawców stanowi obecnie poważny tom. Poznań słusznie chlubił się Pewuką, obecnie, równie może być dumny z Targów.

Miasto, zwykle ciche i spokojne, niewiele żywsze od Krakowa, od niedzieli tętni życiem. Na otwarcie Targów podążały olbrzymie tłumy. Jeszcze gdy wygłaszano przemówienia na otwarcie Targów, w wielu halach ustawiano, porządkowano, uzupełniano fragmenty dekoracyjne. Gdy zaś po przecięciu wstęgi p. min. Górecki i marsz. Prystor w otoczeniu licznej grupy członków zarządu Targów i różnych dostojników poczęli obchodzić hale wystawowe, wszystko już było w porządku.

W niedzielę na Targach panował niezmiernie ożywiony ruch, toteż po zorjentowaniu się, gdzie co jest, gdzie czego szukać, trzeba było odłożyć bliższe zapoznanie się z eksponatami na poniedziałek. Publiczność na Targach jest dwójakiego rodzaju: ta co zbiera ulotki i wszelkiego rodzaju próbki bezpłatnie a nie nie kupuje, oraz ta, która ulotek nie zbiera, ale za to kupuje. Wystawcy oczekują z niecierpliwością poniedziałku, bo wiedzą, że dopiero wtedy będą mogli rozpocząć właściwą pracę i rozmowy z tą drugą publicznością. — Nadszedł poniedziałek i możemy się swobodnie rozglądać po Targach. Są one znacznie większe rozmiarami od Targów poprzednich. Liczba stoisk niezajętych, które zawsze rażą ziejącą z nich pustką jest minimalna. Hala z samochodami i motocyklami oraz rowerami szczelnie wypełniona. Przedstawia się ona imponująco. Wystawiają w niej bardzo liczne firmy niemieckie, dalej amerykańskie, austriackie, dostrze-

giliśmy też firmę francuską i czechosłowacką. Są samochody i motocykle polskie. — Lśniące modele, będące ostatnim wyrazem postępu techniki i komfortu satysficy przy sobie licznych zwiędających. Na niektórych widać już tabliczki z napisami sprzedane. A więc już były transakcje. — Z jednego z samochodów odzywa się głosnik radiowy i podaje właśnie dokładny czas. Sprawdzam godzinę i kieruję się w stronę polskich motocykli. Zainteresował mnie tam zapowiadany nowy model lejszego motocykla Polskich Zakładów Inżynierskich. Niestety okazało się, że jak wszystkie niemal wytwory naszej wytwórczości zetatywowanej, tak samo i nowe motocykle są stosunkowo drogie.

Przechodzimy do innej hali, gdzie rozlokował się przemysł papirniczy, mydlarski, chemiczny, oglądamy cegłę, kafle, klinkiery i różne materiały budowlane, okucia budowlane i meblarskie, maszyny młynarskie, drukarskie, kotły, kuchnie, to znówu obrabiarki, gdzieindziej kryształ krajowe, fajanse i porcelany, dwa stoiska Cmielowa: jedno z porcelaną domową, drugie z porcelaną techniczną. Stoisk urzędowych ze smakiem, posiadających dobrze rozłożony towar jest wiele. Żeby to wszystko przejść, choćby pobieżnie i rzucić tu i tam okiem, potrzeba pochodzić kilka godzin.

Trafiamy wkońcu na hale oddane wyłączenie do dyspozycji państw obcych. Pożiw wywołuje urządzenie hal niemieckiej i węgierskiej, gdyż obie urzędowo wzorowo. W pierwszej oglądamy materiały będące szczytem produkcji niemieckiej: precyzyjne aparaty, dobre barwniki, piękną porcelaną, reprodukcje obrazów, stojące na najwyższym poziomie, wyroby stalowe i szklane, książki itd. Materiału informacyjnego w postaci broszur, ulotek itp. Niemcy nie szczędzą. Węgry pokazali bardzo ładne produkty wytwórczości rolniczej, to też ich barwna hala jest chętnie oglądana.

Opuszczając Targi, wdajemy się w rozmowę z kupcami w różnych działach, i pytamy się, czy Targi przynoszą im korzyść. Oczywiście — odpowiadają — bez tego nie przychodzilibyśmy tu z roku na rok. Jeden z wystawców porusza momenty ogólniejszej natury, potrąca o kwestię opanowania naszego handlu i przemysłu przez żydów.

— Proszę pana, mówi do mnie. My tu bijemy żydów, ale nie pięścią, lecz ceną: to jest dla nich bardziej bolesne. I ma rację. Kupiectwo małopolskie i z Kongresówki, które chce skutecznie konkurować z żydami, powinno w szerokiej mierze korzystać z Targów. Tu znajdzie polskie źródła nabycia towarów, tu znajdzie drogi do wyzwoleń się z pięty żydowskiej przewagi i konkurencji. Targi przyczyniają się niewątpliwie do wzmoczenia konsumcji. Winny one spełnić jeszcze drugą rolę, mianowicie winny być czynnikiem polszczenia handlu i przemysłu polskiego. Są one na drodze do tego. C. Z.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

W
A
N
D
A
Sw. Gotfrudy 5.

Wyświetla dziś. Daleki od szablonu, niezwykle fascynujący film odsłaniający z niebywałym realizmem tajniki duszy ludzkiej. — Przewodniczący arcydzieło filmowe wyczarowane przez mistrza reżyserów europejskich HENRYKA KOSTERLITZA, twórcy filmów z Franciszką Gal „Piotrus” i „Mała Mateczka”

Marja Baszkirczew

Fascynująca epopeja bezgranicznej miłości. W relach głównych najgłośniejsi artyści teatru Maxa Reinhardta „In der Josefstadt” we Wiedniu. LILLI DARVAS i HANS JARAY, którzy odnoszą obecnie niezwykle sukces na scenie Teatru Polskiego w Warszawie, oraz MARJA BALCERKIEWICZÓWNA ATTILA HÖRBIGER — SZÖKE SZAKAL. Ilustracja muzyczna PAWŁA ABRAHAMA. Film ten to najpiękniejszy program w bieżącym sezonie.

Początek seansów w dniu poprzednim o godzinie 5-ej, 7-ej i 9-10, w niedzielę i święta o godzinie 3-ej popołudniu. Program Nr. 26.

Niemieckie organizacje wykupują ziemię polską na Pomorzu.

Pima pomorskie donoszą o działalności „Deutsche Vereinigung”, która ostatnio na terenie Pomorza trudni się pośrednictwem przy zakupie ziemi polskiej. „Gazeta Grudziądzka” w ostatnim numerze, poświęcając tej sprawie artykuł wstępny, pisze: — „Przecież jest to robota wysoce nielegalna. Tembardziej, że statut „Deutsche Vereinigung” nie o pośrednictwie nie mówi. Statut ów omawiając cele „Deutsche Vereinigung”, podaje, że stowarzyszenie „stojąc na gruncie państwowości polskiej ma na celu pielęgnowanie właściwości narodowych członków stowarzyszenia w ramach obowiązków w Państwie Polskim przepisów”. Mniemamy jednak, że obowiązujące w Państwie Polskim przepisy, nie zezwalają na handel ziemią polską za pieniądze niemieckiego pochodzenia i to ze szkoda dla Polski. Władze polskie powinny się taką działalnością „Deutsche Vereinigung” zainteresować nieco serdeczniej i wyciągnąć jaknajdalej idące konsekwencje”.

Jest to akcja planowa, kierowana z zewnątrz. A przecież po przeprowadzeniu takiej akcji o przeprowadzenie plebiscytu (tak modnego w hitlerowskich Niemczech) nie trudno. Żadna władza polska nie może pozwolić na to, aby na naszych ziemiach, gdzie prawowitym i odwiecznym gospodarzem jest Naród polski, rozbijała się mniejszość niemiecka. I nietylko rozbijała się, lecz uprawiała ukryte wywłaszczenia Polaków.

Ceny giełdowe zboża.

Na giełdzie zbożowo-towarowej w Krakowie notowano we wtorek 28 bm. następujące ceny:

Zboża. Pszenica dworska czarna stand. 28.00—22.25; biała stand. 21.75—22; targowa stand. 21—21.25; żyto dworskie stand. 15.25—15.50; targowe stand. 14.50—15; owies dworski stand. 15.25—15.75; targowy stand. 14.75—15; jęczmień dworski 15—15.75; targowy 14—14.25; kukurudza krajowa 15—15.50.

Artykuły strąskowe. Groch Wiktorja 32—34; pól Wiktorja małop. 26—28; wykły jadalny 25—27; polny pastewny 20—21; polny do siewu 22—23; fasola cukr. biała (jasiek) 38—35; biała 24—25; kłokowa 24—25; długa 24.50—25.50; Wachtel 20—21; bobik do siewu 16.50—17; wyka ciemna 21—21.50; szara 20.50—21; peluska 25—25.50; lubin żółty 11.50—12; niebieski 10.50—10.75; seradella podw. czyszcz. 26—27.

Artykuły pastewne. Makuchy rzepakowe 15.25 do 15.75; linańskie 37-38 proc. biały i tisz. 18.75—19.00 soja śrnt około 44-45 proc. biały i tisz. 13.00—23.50; siano słodkie 7—7.50; średnie 6—6.50; kwaśne 4—5; potraw 4—6; kończyzna pastewna 8—9; słoma długa 3—3.50; ziemniaki stołowe 3.50 do 3.75.

Nasiona. Rzepak zimowy z workiem 42—42.50; rzepak czyszczony letni z workiem 40.00—41.00; siemię linańskie z workiem 90 proc. basis 37—37.50; mak niebieski z workiem 62—64; szary 60—61; kminek krajowy czyszczony 105—115; kończyzna nastenna czern. atest. 148—152; bez kaniarki 130 do 135; surowa ozerwana 105—115; tymotka bez kan. atest. 98 proc. czyst. 50—55; targowa 35—40; esparseta z workami 12—13.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gal. I st. wym. 0-20 proc. 38.75—39.50; gal. IA st. wym. 0-45 proc. 35.75—36.25; gal. IB st. wym. 0.55 proc. 34.25—35; razowa 0-95 proc. 27.00—28.00; mąka żytnia okr. Krakowskiego I gat. st. wym. 0-50 proc. 24.25—24.75; I gat. st. wym. 0-60 proc. 23.50—24.00; razowa 0-95 proc. 19.50—20.50; mąka z okręgu Poznańskiego I gatunek st. wym. 0-50 procent 24.75—25.00; otręby żytnie standard. 11.50—11.75; pszenne średnie 11.25—11.60; perlówka 33—34; pszek fabryczny z workiem 21.50—23; chłopski

Likwidacja akcji zniżki cen

Minister Przemysłu i Handlu, dr. Roman Górecki, zapowiedział przedstawicielom prasy, z okazji konferencji prasowej w ministerstwie na temat handlu zagranicznego Polski w pierwszym kwartale br., że niewątpliwie w połowie maja nastąpi likwidacja akcji zniżki cen, zapoczątkowanej przez rząd z końcem ub. r. Min. Górecki obiecał zwołać w tym czasie specjalną konferencję prasową, na której poda do publicznej wiadomości rozmiary i wyniki akcji.

Nie można jednak pozbyć się obaw, że usunięcie tak ważnej i żywotnej kwestji, jak przystosowanie cen, szczególnie artykułów pierwszej potrzeby do spauperyzowanej kieszeni obywatela, z bezpośredniej uwagi rządu, wywołać może raczej nawrót do poprzednich, wygórowanych poziomów.

Byłoby więc bardzo pożądane, gdyby akcja zniżkowa nie likwidowała się całkowicie, tembardziej, że dotąd jeszcze istnieje ją ceny, taryfy i kosza, które można by obniżyć bez szkody dla Skarbu państwa, a z pożytkiem dla społeczeństwa.

bez wor. 18.50—19.50; siekanka jęczm. fabr. z workiem 22—23; chłopska bez worka 19—19.50; kasza jaglana fabr. 30—31.50; chłopska 26—27; tatarczana cała 27.50—28.50; lamana 25.50—26.50.

Tendencja stała; podaż mała; dowozy lokalne średnie.

Z kraju i ze świata.

Imponujący zjazd Kat. Stow. Mężów na Śląsku

W niedzielę, 19 bm. odbył się w Panewnikach pod Katowicami doroczny zjazd delegowanych Kat. Stow. Mężów diecezji śląskiej. Zjazd był imponujący, gdyż przybyło nań przeszło 400 delegatów reprezentujących 142 oddziały we wszystkich zakątkach Śląska. Obrady zaszczyli swoją obecnością Ks. Biskup Adamski, Marszałek Sejmiku Śląskiego, p. Grzesik oraz przedstawiciele władz państwowych i komunalnych. Wojewoda Grażyński przysłał telegram z życzeniami. Program zawiera część religijną (uroczysta Msza św. — publiczne wyznanie wiary itd.) oraz część ideowo-organizacyjną. Referenci inż. Cielenkiewicz, prof. Stawiński oraz ks. dr. Kominek poruszyli w wykładach aktualne zadania zorganizowanego ruchu mężów katolickich na Śląsku. Po ożywionej dyskusji delegatów udzielono jednomyślnie dawnemu zarządowi absolutorium i wybrano nowy (KAP).

—000—

NAPAD NA POCIĄG TOWAROWY.

W pobliżu przejazdu kolejowego w Piotrkowie pięciu esobników dokonało napadu na pociąg towarowy, przewożący węgiel. Straż pociągu dała strzały w kierunku napastników, w rezultacie czego niejaki Br. Kaleta został ugodzony kulą w brzuch i zmarł po przewiezieniu do szpitala.

ŚLĄSKA STRAŻ GRANICZNA na terenie Chorzowa, w tramwaju, zdążającym od granicy przytrzymała pewnego podejrzanego wyglądającego jegomością, posiadającego z sobą ciężko wyglądające walizy. Przytrzymanym okazał się pewien kupiec z Rzeszowa, który wioził z sobą przemycone z Niemiec 1.390 sztuk zapalniczek. Po przesłuchaniu go przez straż graniczną kupiec został dostawiony do sądu w Chorzowie. Poza odpowiedzialnością karną za przemytnictwo, grozi mu grzywna w wysokości 100.000 zł.

LINJA LOTNICZA PRAGA — MOSKWA (przez Rumunię) otwarta zostanie prawdopodobnie z początkiem czerwca, a nie w maju, jak to poprzednio zapowiadano. Opóźnienie spowodowane zostało przez przeciągnięcie się rokowań sowiecko-rumuńskich w sprawie przelotu samolotów nad terytorium rumuńskim. Rokowania te jeszcze nie zostały ukończone.

W MIEJSCOWOŚCI CAUSCOADDA WE WŁOSZACH, samochód, jadący z wielką szybkością, wpadł na grupę dzieci, zabijając troje i raniąc czworo. Ciężko ranna została również jedna kobieta.

PAMIĘTNIK CARA. Z Jekaterynburga donoszą, że przy dokonywaniu remontu domu, w którym car Mikołaj przebywał z rodziną w ostatnich godzinach życia, dokonano sensacyjnego odkrycia. W jednej ze ścian w schożku znaleziono bardzo wartościową biżuterję carrowej oraz pamiętnik cara, doprowadzony do dnia poprzedzającego egzekucję. Pamiętnik został już przesłany do zbadania do Moskwy.

GWALTOWNY CYKLON nawiedził prowincję Mendoza w Argentynie, wyrządzając duże szkody. Są ranni i zabici. Następnie spadł ulewny deszcz, powodując wystąpienie z brzegów rzek. Woda uniosła szereg domów. Na nlicach Mendozy woda dochodzi do 1 metra. W Andach spadł obfity śnieg.

SPORT

PRZYGOTOWANIA JAPONJI DO OLIMPJADY W 1940 R.

Do Brukseli powrócił z Japonii prezes Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego hr. Baillet Latour, który w ciągu kilkunastu dni zapoznawał się w Japonii z warunkami, w jakich odbyłyby się igrzyska olimpijskie, o zorganizowanie których w r. 1940 zabiega Japonia. Hr. Latour przedyskutował z japońskim Komitetem olimpijskim sprawę kosztów przejazdów do Tokio zawodników europejskich. Japonia zamierza uruchomić w tym celu specjalne okręty, które po cenach niesłychanie niskich przewiozłyby drużyny europejskie, a nawet tych, którzy chcieliby jechać do Tokio w charakterze widzów.

Jak wynika z dokładnych kalkulacji, koszty przejazdu i pobytu w Japonii dla zawodników europejskich wypadłyby znacznie taniej, niż w r. 1932, kiedy igrzyska odbyły się w Los Angeles. Japonia przygotowuje już obecnie stadiony olimpijskie dla wszelkiego rodzaju sportów. Wołec tego, że kwestia przejazdów zapowiada się pomyślnie, hr. Latour bronić będzie kandydatury Japonii, jako organizatora igrzysk w r. 1932.

—000—

SENSACYJNA KŁĘSKA CRAMMA W HISZPANII. W poniedziałek zakończył się w Barcelonie mecz o puchar Davisa pomiędzy Niemcami a Hiszpanią. Zwyciężyli Niemcy w stosunku 4:1. Sensacją ostatniego dnia była porażka Cramma z Hiszpanem Majerem 6:3, 6:2, 6:1.

Od czwartku d. 23 b. m. w kinoteatrze „UCIECHA“

Sensacja stolic Europy! Najweselsza komedia muzyczna!

PANOWIE W CYLINDRACH

w głównych rolach: genialna para poetów tańca: **Fred Astaire i Ginger Rogers**. Film który bawi, porywa, zachwyca! Nowe melodie stworzy Irving Berlin. — Nowe pomysły dekoracyjne, świetne dowcipy. — Ponadto tygodnik dźwiękowy i komedijka kolorowa.

Tegoroczny obchód 3-go Maja będzie wielką manifestacją.

Od lat kilku rocznica uchwalenia wiekopomnej Konstytucji Trzeciego Maja, obchodzona była na terenie Krakowa w bardzo skromnych rozmiarach. — Odpadł między innymi jeden z głównych punktów programu, który dodawał obchodowi splendoru, a mianowicie rewja wojskowa. Wczoraj odbyło się na Ratuszu, pod przewodnictwem wiceprez. Radyńskiego, posiedzenie Komitetu obywatelskiego obchodu 3-go Maja. Na wstępie posiedzenia p. radca Stańkowski oświadczył w imieniu p. wojew. Gnoińskiego, że życzeniem jego jest, by tegoroczny obchód 3-go Maja wypadł jak najuroczyściej. — Zebrani przyjęli program obchodu, przedstawiony przez dyr. Strojka. Przewiduje on w sobotę 2-go maja: o godz. 19 capstryk orkiestr, o godz. 20 akademję T.

S. L. w Starym Teatrze. W niedzielę 3-go maja: o godz. 9 Nabożeństwo na Wawelu, o godz. 10 Mszę św. połową na błoniach, następnie zaś wielką rewję, w której weźmie udział wojsko i organizacje społeczne, oraz 10 tys. młodzieży szkolnej; o godz. 15 otwarcie boiska dla młodzieży rekodzielniczej w parku „Juwenia”; o godz. 16 „Dzień Wiosny”, widowisko T. S. L. dla młodzieży w sali Sokola i o godz. 20 uroczyste przedstawienie w teatrze m. J. Słowackiego. — Po krótkiej dyskusji dr. Dobrzycki przedstawił projekt odezwy do społeczeństwa, który Komitet zatwierdził. Jeśli pogoda zezwoli na wykonanie tego programu w całości, tegoroczny obchód 3-go Maja wypadnie w Krakowie znacznie okazalej niż lat ubiegłych.

Grzywna 100 tysięcy złotych

grozi za przekroczenie dekretu w sprawie obrotu pieniężnego.

Urząd Wojewódzki komunikuje, że w myśl art. 13 i 14 dekretu z dnia 26. 4. 1936 (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 249) w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą, oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi, kursy banknotów zagranicznych, lub dewiz ogłaszać może jedynie giełda pieniężna w Warszawie, w braku zaś notowań giełdowych Bank Polski, który ogłasza je w „Monitorze Polski”. Bank Polski jest jedynie

uprawniony do ogłaszania kursu złota. Poza kursami notowanymi na giełdzie warszawskiej i przez Bank Polski, ogłaszanie innych kursów krajowych, lub zagranicznych, określających stosunek zagranicznych środków płatniczych, lub złota do złotego, jest zakazane, przyczem osoby winne, w myśl art. 17 dekretu ogłaszania tych kursów, ulegają karze aresztu do 1 roku i grzywny do stu tysięcy złotych.

Nowa trasa lotu południowo-zachodniej Polski.

Najstarszy w Polsce po Aeroklubie Warszawskim Aeroklub Krakowski, istniejący od roku 1928 i propagujący rzetelnie sport lotniczy i turystykę lotniczą, oraz wyszkolenie licznych zastępów pilotów sportowych, urzędującego w roku bieżącym, podobnie jak w latach ubiegłych, tradycyjne zawody sportowe lotnicze, znane pod nazwą „Lotu Południowo-Zachodniej Polski”. — Tegoroczny sioleci „VII. Lot Południowo-Zachodniej Polski im. kpt. pil. Fr. Żwirki”, dwukrotnego zwycięzcy w po-

wyższych zawodach, rozegrany zostanie, o puchar przechodni, w dniach 31 maja i 1 czerwca b. r. Trasa tegorocznego lotu obejmie całą południowo-zachodnią część kraju z Krakowa przez Katowice, Częstochowę aż po Lublin i Lwów, a warunki konkursu również próbę opanowania pilotażu na lotnisku w Krakowie. Bliższe szczegóły zawodów oraz imprez, jakie odbędą się łącznie z „VII Lotem Południowo-Zachodniej Polski” opracowuje Komisja Sportowa Aeroklubu Krakowskiego.

P. wojew. Gnoiński interesuje się sprawami młodzieży akad.

Mimo ważnych spraw, których zadawanie nie zajmuje wiele czasu p. wojew. Gnoińskiemu, zwołał on wczoraj posiedzenie wojewódzkiego Komitetu Tow. Przyjaciół Młodzieży Akad. Zebranie zagał Rektor prof. MaziarSKI. Wzięło w nim udział 4 rektorów wyższych uczelni krak. i 22 profesorów. Po przyjęciu sprawozdania z całorocznej działalności omówiono projekt najbliższych imprez dochodowych na rzecz młodzieży akademickiej. Po zakończeniu posiedzenia odbyła się konferencja p. wojew. Gnoińskiego z przedstawicielami Samopomocowych Stowarzyszeń Akademickich. Na konferencję przybyli delegaci około 30-tu stowarzyszeń krak. szkół akad. z kuratorami.

— 0-0-0 —

Przygotowania do wystawienia sztuki „Mikołaj Kopernik” zagranicą.

Impreza akademicka „Mikołaj Kopernik” w związku z wyjazdem zagranicę otrzymała wszechstronnie opracowaną oprawę artystyczną. Stronę plastyczną gestów i tańca przygotowała p. Wanda Haburzanka-Jeżewska. Kostiumy w liczbie 120 wykonano w Szkole Przemysłowej żeńskiej, wedle projektów ściśle historycznych, pod kierownictwem dr. M. Gutkowskiej. Bogata ilustracja muzyczna oparta jest na utworach Marczewskiego i Antoniego Żulińskiego, który opracowywał muzycznie szereg sztuk w teatrze im. J. Słowackiego. — Jako pomoc techniczną zdołano pozyskać kilku pracowników teatru miejskiego w Krakowie, którzy wyruszą wraz z całym zespołem.

—000—

Zwyczaj cen chleba.

W piekarniach krakowskich podwyższone zostały w ostatnich dniach ceny chleba. Zwyczajka wynosi 2 gr. na kilogramie. Według wyjaśnień, otrzymanych od właścicieli piekarni podwyżka ta stoi w związku z podniesieniem cen mąki. Ponieważ podwyżce uległy również ceny mąki pszennej liczyć się należy z podwyższeniem cen bułek.

— 000 —

Do Krakowa przyjeżdża Miasto i Cyrk Liliputów.

Ostatnio zakomunikowana na łamach naszego pisma wiadomość, że do Krakowa przybywa Cyrk i Miasto Liliputów wywołała zrozumiałą sensację. Ponieważ notatka nasza o niecodziennym widowisku był i nadal jest szeroko przez mieszkańców naszego miasta komentowana, zwróciliśmy się do ruchliwej Dyrekcji Cyрку Staniewskich w Warszawie, prosząc o bliższe szczegóły w tej sprawie. Okazało się, że jest w stu procentach pewnym, iż cyrk Staniewskich oprócz normalnych swoich cyrków wędrownych zgotował polskiej Publiczności wielką niespodziankę i zademonstruje już 29-go kwietnia wielką sensację widowiskową CYRK i MIASTECZKO LILIPUTÓW, które otworzy swoje podwoje 29 kwietnia. Miasteczko Liliputów jest wprowadzicie najmniejszym miastem na kuli ziemskiej, lecz bardzo wzorowo urządzone, posiadającym najnowsze luksusowe budyneczki (wille), w których mieszkają i pracują lilipuci wszystkich 5 części świata. Głównym źródłem dochodów mieszkańców tego miasteczka jest ich cyrk, w którym codziennie odbywają się po 2 przedstawienia, zaś w niedzielę i święta po 3. Program składa się z dwudziestu pięciu atrakcji, wykonywanych tylko przez artystów liliputów. Ponadto Publiczność będzie miała możliwość za drobną opłatą zwiedzić Lilipucie miasto codziennie od 12 w poł. Taką sensację zgotował w Krakowie znany i ceniony w całej Polsce największy cyrk Staniewskich.

Kronika krakowska.

KWIECIEŃ:

29. Środa. Św. Piotra z Wer. Wschód słońca 4.10, zachód 18.57. Długość dnia 14 godzin i 40 min.
30. Czwartek. Św. Katarzyny Sieneńskiej. Wschód słońca 4.08, zachód 18.59. Długość dnia 14 godzin i 44 min.

—000—

SKAZANIE WIEJSKICH RABUSIÓW. — Sąd przysięgłych w Krakowie skazał J. Paduchę na 4 lata więzienia, J. Furmińskiego na 3 i pół roku, Ludwika i Stefana Kukłówa oraz Karola Tobjasza na 3 lata więzienia za napad rabunkowy, dokonany w marcu ub. r., na dom Jana Drabika, w Królówce pow. bocheński.

NIEPOPRAWNY DEZERTER. Benjamin Warszawski, żołnierz 16 pp. w Tarnowie, dwukrotnie karany za dezercję, wyjechawszy w lutym br. na urlop nie powrócił więcej do oddziału. Aresztowany stanął przed Sądem wojсковym w Krakowie, który skazał go za trzecią z rzędu dezercję na 6 miesięcy więzienia.

ZNALEZIONO ZEGAREK WYSADZANY BRYLANTAMI. W IV Komisariacie P. P. przy ul. Grodzkiej 65, złożono zegarek złoty, wysadzany na kopercie brylancikami, ze złotą branzoletą, znalezione na ul. Sarego.

—000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.
WALNE ZEBRANIE POLSKIEGO TOW. BALNEOLOGICZNEGO odbędzie się w środę 29 bm. w sali Tow. Lekarskiego przy ul. Radziwiłłowskiej 4. W części naukowej wygłoszą referaty dr. Godłowski i dr. Anyszek.
„JAK GDZIEINDZIEJ WALCZY SIĘ Z ALKOHOLIZMEM.” Odczyt na powyższy temat wygłosi w środę, 29 bm., o godz. 18, w sali Niebieskiej Domu Katolickiego, dr. A. Niesiołowski z Poznania. Wstęp wolny.

—000—

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Środa: „Dożywocie”.
Czwartek: „Matura”.
Piątek popoł.: „Matura”; — wiecz.: „Matura”.

CYRK STANIEWSKICH.

Cyrk i miasto Liliputów codziennie 2 przedstawienia.

ŚWIT: „Noce patroli”.
WANDA: „Marja Baszkirczew”.
APOLLO: „Pieśń miłości”. (Jan Klepura).
SZTUKA: „Człowiek który rozbił bank w Monte Carlo”.
PROMIEN: „Baron cygański”.
UCIECHA: „Panowie w cylindrach”.
STELLA: „Walc wiosenny” oraz „Toto”.
ADRIA: „Bounty”.
CAPITOL (Podgórze): „Melodie cygańskie” — i „Zły król” (komedia).
„BAGATELA” rewja pt. „Podarunki świata” z Hanka Ordonówna i Igo Symem.
DOM ŻOŁNIERZA. Od poniedziałku 27 do czwartku 30 bm.: „Jej Wysokość caluje”.

—000—

„ZŁOTA CZASZKA” Z LUDWIKIEM SOLSKIM. W sobotę, dnia 2 maja br. ukaże się na scenie teatru im. J. Słowackiego „Złota czaszka” Juliusza Słowackiego, z Ludwikiem Solskim w roli Strażnika krzemienieckiego. Przepiękne fragmenty tego poematu prozą, ze stawione przez Solskiego w sceniczną całość, mienią się naprzemian rzewnym uczuciem i przednim humorem.

W DNIU ŚWIĘTA NARODOWEGO 3-GO MAJA odbędą się w teatrze miejskim dwa przedstawienia: popoł. „Pierwszy legion” E. Laverego, — wieczorem na uroczystym przedstawienu „Złota czaszka” z udziałem Ludwika Solskiego. Przedstawienie poprzedzi przemówieniem dr. Roman Dyboski, prof. U. J. — Bilety na uroczyste przedstawienie dla władz i urzędów rezerwowane będą w kasie teatru do piątku dnia 1 maja do godz. 18-iej. Niewykupione w tym terminie bilety oddane zostaną do sprzedaży.

—000—

Wyjazd p. woj. Gnoińskiego do Tarnowa

Wczoraj p. wojew. Gnoiński, w towarzystwie p. wicewoj. Małazynskiego, odbył dalszy objazd poznawczy po województwie krakowskim. P. wojew. Gnoiński udał się do powiatów: bocheńskiego, brzeskiego, dąbrowskiego, krakowskiego, myślenickiego i tarnowskiego. W poszczególnych starostwach odbył p. wojewoda konferencje ze starostami na temat spraw gospodarczych i bezrobocia, wydając odpowiednie zarządzenia. W czasie pobytu w Tarnowie złożył p. wojew. Gnoiński wizyty Ks. Ks. Biskupom Lisowskiemu i Komarowi.

—000—

NEKROLOGJA.

POGRZEB SP. PROF. TALKI-HRYNCEWICZA.

We wtorek, w godzinach przedpołudniowych, odbył się na cmentarzu rakowickim pogrzeb profesora Uniw. Jag. śp. dr. Juliana Talki-Hrynecwicza. Kondukt pogrzebowy prowadził ks. dr. Moliński. W pogrzebie wzięli udział liczni reprezentanci świata naukowego: Rektor Uniw. Jag. prof. MaziarSKI, Rektor Akad. Um. prof. Wróblewski, sekretarz gen. Akad. Um. Rektor Kutrzeba i inni. Nad otwarciem mogiła wygłosili przemówienia: Rektor Hoyer, prof. Stołyhwo i prof. Prawocheński.

JÓZEF BRANECKY.

24

Frater Johannes

powieść historyczna.

Głos dzwonów oznajmił mieszczanom, że stało się coś niespodziewanego. Wielki strach powstał w mieście, zwłaszcza gdy mężczyźni chwycili za broń i poszli na pomoc swym braciom, a w domach zostali tylko starzy, kobiety i dzieci. Nawet senator Bohusz wyskoczył z łóżka na głos dzwonów, odział się szybko, przypasał szablę i pognął za drugimi. Naprawdę wstrzymywała go zapłakana żona, napróżno błagała go córka. Aż tu przyszło im na myśl, że Agnieszka z mężem poszli właśnie ku szancom. Matką oświadczył strach, że aż zemdlą. Z trudem ją Helenka mogła ocucić i włożyć do łóżka.

Kiedy senator Bohusz dobiegł do wału, już tam żywego Turka nie było. Turcy umknęli dowiedziawszy się, że z miasta wyróla się wielka siła, — przebili się przez bramę, zostawiając zabitych i rannych na poboju. Ukryli się w pobliskich górach.

Zgrozą przejmujący obraz ujrzeni nadchodzący. Do 300 poległych Słowaków i 200 padłych Turków, pokrywało miejsce między szaniami, potokami i rolami. Śmiertelne rany były przeważnie od szabel. Wielu było z przeciętą głową, że krwawe mózgi się wyławały, tym brak rąk, z piersi zaś sączyła się krew. inni z gardłem przeciętym leżeli.

Ani jeden nie miał rany na plecach, ani jeden ucieczką się nie salwował.

W międzyczasie przybiegły żony szukać swoich mężów, braci i synów. Płacz, narzekanie, grozą napelniały miasto od trenczyńskiej bramy, aż po dolny szaniec.

Przybyłe posiłki ustawiły się przy szanach, by nowy atak Turów z nienacka nie zastał ich nieprzygotowanych. Reszta mężczyzn wyszukiwała między poległymi dychających jeszcze, obwiązywali im rany i znosili do miasta. Kto znalazł między trupami krewniaka, niósł go do domu, aby bohater mógł być godnie pochowany.

Żalność Trenczan była niewysłowiona. Nazajutrz dzwony co pół godziny dzwoniły od rana do wieczora tak w katolickim jak i ewangelickim kościele. Duchowni ledwie podolali pochować wszystkich w ciągu dnia. Nie grzebali ich pojedynczo, na to czasu nie było, ale wedle poszczególnych ulic. Kiedy skończyła się modlitwa: niech odpoczywają w pokoju, przechodzili do drugiej ulicy. Długim rzędem nieśli 30—40 trumien. Miasto było 3 października jak w Zaduszki. W czarnych szatach, żałością i głodem przejęte, z zimna się trzęsące wdowy, niewiasty, dzieci i rodzice napełnili cmentarze. Modlili się i wzywali ukochanych. Mało kto myślał o drugim, każdy miał dosyć swojej żaloby.

Trenczanie! Przywdziejcie corocznie 2. października żałobne szaty i w w modlitwach wspominajcie swych ojców, którzy w obronie tej ziemi dali życie przy dolnym szaniecu. Bądźcie świadomi w ten dzień, że trawa na szanach nie jest zielona, jako

indziej, że promień słoneczny nad Trenczaniem nie jest jasnobiałym, jak gdzieindziej, ani sklepienie niebios nie jest modre, jako w innej stronie, a Wag nie jest szary, jak w inne dni. Krew naszych ojców, tutaj przełana, dnia tego wywiera z ziemi, ożywia się jako krew św. Januarego, a w niej się mieni jasność światła, światłość firmamentu i szarość Wagu!

Co się stało z panem pastorem, z jego żoną i z panem senatorem Lipskim?

Ledwie doszli do dolnego szanca, wtargnęli nieprzyjacieli z wielkim krzykiem. Wroga mogło być z tysiąc jazdy. Gdy jedna część uciekała się ze strażą, druga rozbiegła się po mieście za zdobyczą. Pastor ze swym małym towarzystwem dostał się w środek tego wiru. Lipskiego — gdy już wszelką broń postradał — wzięli w niewolę i odwiekli. Inny Turek sięgnął po Agnieszkę. Pan pastor chciał ją ocalić i przytulił ją do siebie, ale ugodzony szablą w głowę upadł, a Turcy silną ręką podnieśli Agnieszkę, uciekli z nią przez rozbitą bramę.

Po bitwie znaleźli pastora między trupami. Z głowy ciekła krew, lecz rana śmiertelna nie była. Baranica stepiła się ciosu. Zanieśli go do domu, gdzie ranę obmyli i obwiązali.

Kiedy pod wieczór oprzytomniał i ujrzał się w łożu, spoczątku nie mógł się wyznać, co się z nim stało. Pierwsze jego pytanie: Gdzie Agnieszka? — ale odpowiedzi nie dostał. Helenka, która mu opatrunki

czyniła, nie nie mówiła. Rzuciła się na pościel siostry utraconej a zawożący jej płacz zdradził mu wszystko. Zaczął sobie przypominać ostatnie wydarzenia i nieszczęsną przechadzkę. Zalał się łzami i wdychał, czemu tam raczej i on nie zginął. Dwa życia mu ukradli, cóż znaczy to jego trzecie samo? Tego nie przeżyje! Cemu go Pan Bóg tak nawiedza, przecie Mu służy wiernie, przecie Go miłuje! Gdyby choć mógł iść za nią, wyswobodzić ją lub zginąć za nią! Wszystek swój majątek oddałby za nią.

— Utraciłem wszystko; swoją radość, zdrowie, wierną miłość, szczęśliwy żywot... Gdzie ty moja, co z tobą, droga moja Agnieszko?... — Nie dostał odpowiedzi, więc westchnął z ciężkim sercem:

Pan Bóg dał, Pan Bóg wziął... — Szloch Helenki i wdychanie złamanego serca pastora napełniały izbę.

Nie mniej wielką była boleść i zmartwienie jej rodziców. Pan Bohusz, sam jeszcze nie ozdrowiały, opiekę spełniał przy ciężko chorej swej żonie, która cudem nie postradała rozumu z żalu za Agnieszką, że ją odwiekli i to jeszcze w błogosławionym stanie. Ustawicznie wołała:

— Wróćcie mi Agnieszkę moją! Wróćcie mi córkę moją drogą!

Lzy jej wyschły, wzrok miała błędny, tylko przerywany oddech wskazywał, że żyje. Mąż ją pocieszał, jakkolwiek sam potrzebował wzmocnienia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Oświęcimiu
ul. Wł. Jagielly 29.
Km. 197, 155, 437/36.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu, zamieszkały w Oświęcimiu przy ulicy Wł. Jagielly L. 29 na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że dnia 15 maja 1936 r. o godzinie 10-tej przed południem w lokalu Firmy „Oświęcim” Zjednoczone Fabryki Maszyn i Samochodów S. A. w Brzezince ad Oświęcim sprzeda w drodze publicznej licytacji 1 samochód osobowy sportowy 2-osobowy, marki „Oświęcim — Praga” typu Picolo, Nr. silnika 25637, koloru granatowego o dwóch kołach zapasowych, na chodzie, oszacowany na kwotę 1.600 złotych i 1 samochód ciężarowy marki „Oświęcim — Praga” rozmontowany o sześciu kołach zapasowych, 2-tonnowy, Nr. silnika 24842, bez znaków rejestracyjnych oszacowany na kwotę 520 złotych.

Wyżej wymienione samochody można oglądać w dniu licytacji w czasie i miejscu wyżej oznaczonym.

Oświęcim, dnia 22 kwietnia 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu
(—) Stanisław Szperber.

Rozruchy w Palestynie.

W kilku miastach palestyńskich doszło ostatnio do krwawych rozruchów. w wyniku których poniosło śmierć 21 osób. Zdjęcie przedstawia rozpraszanie tłumów przez policję w Jaffie.

POSZUKUJEMY

młodego zdolnego i energicznego

akwizytora do działu ogłoszeń.

Zgłoszenia zaraz. — Administracja „Głosu Narodu” od godz. 9—1 rano i od 3—6 popołudniu.

GORSETOWE MATERJAŁY

oraz wszelkie przybory

poleca:

„EWA”, Kraków, Poselska 16.

CENY FABRYCZNE

TOWARY kosmetyczne

I wszelkiego rodzaju gospodarcze, oraz przedstawicielstwo pasty

„DOBROLIN”

do podłóg, obuwia, płyny do metali i proszki do czyszczenia naczyń

poleca sklep

MARJI SIEROTWINSKIEJ

Kraków, Sienna 12. Tel. 137-47.

SOLEC-ZDRÓJ

POLSKIE PISZCZANY.

Założona w r. 1900. — Odznaczona złotym medalem na wystawie w r. 1907

PRACOWNIA

WYROBOW ARTYSTYCZNO-CYZELERSKO-BRONZOWNICZYCH

pod firmą

HENRYK SZTORC

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej L. 38.

POLECA: Wszelkie wyroby przyborów kościelnych z metali szlachetnych brązu a mianowicie: monstrancje, trybularze, kielichy, puszki, antypodja, cyborja, krzyże, lichtarze i lampy.

Posiada na składzie wszelkie przybory kościelne według przepisów kościelnych jak również wszelkie przybory w zakresie przemysłu metalowego wchodzące. Wykonuje wszelkie zamówienia według każdego wzoru i rysunku. Przyjmuje również wyżej wymienione przedmioty do reparaacji, odnowienia, jak również do srebrzenia i złocenia w ogniu.

— Wykonuje powierzone zlecenia szybko i solidnie po cenach konkurencyjnych. —

CERATY LINOLEUM

poleca tanio

GORALIK Rynek gł. 20 duży wybór przyborów do szydeł i haftu, pończoch skarpetek — materiałów i gum gorsetowych.

Pierwszorzędna Pracownia OBUWIA WŁ. KOWALCZYKA KRAKÓW

ulica Zwierzyniecka 5. Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie — oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

SETKI LAT zdobici będzie WITRAŻ

lecz solidnie i artystycznie wykonany przez

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻÓW S. G. ŻELEŃSKI

KRAKOW, AL. KRASIŃSKIEGO L. 23.

TELEFON 106-16.

P. K. O. 405-506.

Założony 1902 r.

15 złotych medali.

PROJEKTY I OFERTY DARMO.

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry . . . 20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po działu gospodar. . . 50 gr.
Komunikaty . . . 60 gr.
na 1-szoj . . . 70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz . . . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.